

Alp (22) 2628

DARBININKAS

Vol. LXXIII, Nr. 38
Spalio - October 7, 1988

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

KOMPARTIJOS KARAS PRIEŠ PERSITVARKYMO SAJŪDĮ

Lietuvos kompartijos vadovybė, pagrįstai vadinama "stalinizmo bastionu" nesiliauja puolusi Persitvarkymo Sąjūdį. Anot liepos 20 d. Tiesos LKP CK liepos 19 d. įvykusiam pasitarime buvo pabrėžti "vidiniai prieštaravimai" Sąjūdžio veikloje. Nors joje esama "daug pozityvaus", tačiau "pasireiškia ir konfrantacinių nuotaikų partinių ir valstybinių organų atžvilgiu, pasigirsta ir per daug emociingų gaidų, kai kartojami vis tie patys reikalavimai, nors juos jau priėmė partinė konferencija, į juos jau atsižvelgiama. Kartais reikiama ir nerealūs šūkių, net prieštaraujantys valstybiniais, tarybinių tautų draugystės stiprinimo interesams. Nors Sąjūdžio iniciatoriai pareiškia savo atsiribojimą nuo atvirai nacionalistinių ekstremistų, tačiau šie visi bando šlietis prie Sąjūdžio ir ne visada gauna iš jų pusės ryžtingą atkirtį".

Akcijoje prieš Sąjūdį vienas kompartijos ginklų yra jos kontroliuojama spauda bei kitos medijos. Išskyrus *Gimtąjį Kraštą*, laikraščiuose nespausdinami, radijuje ir televizijoje neskelbiami Sąjūdžio pranešimai, renginių vietos ir datos. Dezinformacija apie Sąjūdį ypač pasižymi Tiesa, Vakarinių naujienos ir Soviet-skaja Litva. Pastaroji savo 171 nr. išspausdino Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininko ir XIX partinės konferencijos Maskvoje dalyvio Vytauto Martinkaus atvirą laišką, kuriame šis apkalta dienraščio Maskvoje korespondentą V. Gelbachą klastote — Martinkus pareiškė tikįs Persitvarkymo Sąjūdžio reikalingumu, o Gelbacho reportaže tas pats Martinkus tiesiogiai kaltina

Sąjūdį "nacionalizmu". (Dienraščio redakcija Martinkaus atsiprašė.)

Daugiau simpatijų Persitvarkymo Sąjūdžiui reiškia Rašytojų sąjungos savaitraštis *Literatūra ir menas*, kuris liepos 30 d. išspausdino poeto Sigito Gedos liepos 9 d. Vingio parke įvykusiame masiniame mitingė pasakytą patriotinę kalbą. Eilėraštyje "Sąjūdžio Žinios" Vladas Brazūnas rašo: "Dar nebuvo, kad šitaip į valdžią, / pastatytą aukštai, — nepamaldžiai / sau spoksoję pritrinkusios minios — Vingio parke ar Gedimino / aikštėje... Kad kalbėti dabar — / ne į minią — kalbėti j tautą. / Ją tik vėtė ir mėtė, ir barė... / Ji atėjo — savęs reikalauti".

Pažymėtina, kad Persitvarkymo Sąjūdis yra nuosaikesnis už panašius latvių ir estų sąmbūrius. Savo veiklos principų projekte Sąjūdis atsargiai tepareiškia siekiąs "didesnio Lietuvos TSR savarankiškumo" ir užtikrina, kad jo galutinis tikslas esąs "teisinis Tarybų Lietuvos valstybė, lygiateisininkumo pagrindais įeinantį į TSRS sudėtį" (Sąjūdžio Žinių 7 nr.). Nepaisant to, Sąjūdis Lietuvoje aršiausiai puolamas ir jam labiausiai trukdoma.

(Elta)

KOVOJE PRIEŠ AGRESIJĄ

Lietuva yra 1928 m. rugpjūčio mėn. 27 d. įvairių valstybių pasirašyto Kelogo-Briando pakto signatarė. Šiuo paktu valstybės pasizadėjo tarptautiniuose santykiuose nenaudoti jėgos.

Paskutiniu laiku JAV Valstybės sekretorius oficialiu raštu pranešė Lietuvai, kaip minėto pakto signatarės atstovui, kad prie Kelogo-Briando pakto prisidėjo dar viena valstybė: Dominikos Respublika.

Tokiu būdu, prieš 60 metų Lietuvos ir kitų valstybių pasirašytas paktas, smerkiantis jėgos panaudojimą siekiant tautinės politikos tikslą, stiprėja. Kas pasirašo šį paktą, tas smerkia ir Sovietų Sąjungos agresijas.

Populiaraus fronto Palestina išlaisvinti vadas George Habash pareiškė, kad yra numatoma paskelbti palestiniečių valstybę iš Vakarinio Jordano kranto ir Gazos ruožo ir paprašyti J.T. būti šios naujos valstybės patikėtinu.

OSI deportavo į Vakarų Vokietiją Chicagoj gyvenusį Conrad Scheelong, kuris buvo apkalintas, kad 1934 ir 1939 m. buvo SS plk.ltn. Sachsenburgo ir Dachau koncentracijos stovyklose.

Iranas pamažu keičia savo agresyvinę užsienio politiką į nuosaikumą ir atrodo, kad siekia galutinai užbaigti karą su Iraku ir siekti bendradarbiavimo su užsienio valstybėmis.

Gen. sekretorius Gorbačiovas laikraščio redaktoriam pasakytoje kalboje nusiskundė, kad tarpas tarp jo prieš trejus ir pusę metų paskelbtų planų krašto ūkiui reformuoti ir tikrovės vis didėja, kad einama per lėtai ir dėlto yra pralaimimas laikas.

Haiti Romos katalikų vyskui paragoni karinę vyriausybę pašalinti iš užimamų vietų visus, turėjusius ryšių su Duvalier diktatūra.

Izraelio užs. reik. ministeris Shimon Peres pareiškė, kad jam nerūpi palestiniečių derybininkų su Izraeliu autobiografijos, jei jie pripažins Izraeliui teisę gyventi, pasmerks smurto veiksmus ir pripažins J. T. rezoliuciją 242.

Savaitės įvykiai

Prezidentas Reagan J. T. visumos sesijai pasakytą kalbą pagyrė J. T. už jų pastangas įgyvendinti taiką Afganistane, Persijos įlankoj ir kitur ir ragino pasaulio valstybes imtis legalių ir moralinių priemonių cheminių ginklų vartojimui uždrausti.

Izraelio kariai per 24 val. laikotarpį nušovė net 6 palestiniečius Vakariniame Jordano krante ir Gazos ruože. Pakeisdami kovos su riaušininiais taktiką, jie pradėjo vietos ašarinių dujų naudoti šovinius su plastikinėm kulipkom, kurios žmogų gali nukauti per 75 metrų nuotolį. J. T. dėlto protestavo, bet Izraelis j tai nekreipia dėmesio.

Libano parlamentui nepajęgiant išrinkti naujo prezidento, dabartinis prezidentas Amin Gemayel, prieš pasibaigiant jo kadencijai, ministeriu pirmininku paskyrė krikščionį gen. Michel Aoun, kuris sudarė ministrų kabinetą. Iki šiol pagal susitarimą šių postas priklausė musulmonam, todėl jie naujosios vyriausybės nepripažįsta ir remia dabartinį min. pirmininką Sekim al-Hoss.

Sovietinėje Armėnijoje ir Azerbaidžiano Kalnų Karabach srity streikai ir riaušės tebevyksta ir toliau. Centrinė vyriausybė buvo paskelbusi Karabacho srity išimties būklę ir buvo pasiuntusi kariuomenės tvarkai palaikyti, bet po kelių dienų kariuomenė buvo atšaukta, o darbininkų streikai vyksta ir toliau. Per riaušes 1 armėnas žuvo ir 49 buvo sužeisti.

Kanados vyriausybė nutarė atlyginti po 17,325 dol. kiekvienam japonų kilmės kanadiečiui, kuris Antrojo karo metu buvo prievarta iškeldintas iš nuolatinių gyvenamosios vietos.

Jugoslavijoje vyko serbų demonstracijos prieš Nosovo provincijos gyvenančių albanų savivaliavimą ir serbų diskriminaciją.

Sovietinės Gruzijos respublikoj, protestuojant prieš karinės šaudyklos įrengimą prie seno vienuolyno, buvo surengta sėdėjimo demonstracija, kuriuos metu 250 žmonių buvo prievartą nuvilkti nuo gatvės.

Popiežius Jonas Paulius II paskelbė dokumentą, patvirtinantį jo nusistatymą prieš moterų šventinimą kunigais, bet ginantį jų lygiateisiškumą su vyrais.

6 Azijos valstybės nutarė bendrai veikti, kad į Kambodiją negrįžtų ankstyvesniu brutalumu pasižymėjusi Khmer Rouge valdžia.

JAV sulaukė 12 mil. dol. paramos išmokėjimą Burmai už tai, kad Burmos kariuomenė, sklaidydama demonstruojančius, šaudė į žmones.

Pietų Afrika sutiko įsileisti į Namibiją J. T. techninę komisiją J. T. kariniam ir civiliniam personalui apgyvendinti. Šie pareigūnai prižiūrės Namibijos perdavimą teisėtai krašto vyriausybei.

Čilės komunistų partijos vadovas Valodia Taitelboim, praleidęs 15 m. Sov. S-goj, grįžo į Čilę ir pareiškė, kad dabar Čilę valdančiam gen. Augusto Pinochet pralaimėjus rinkimus, opozicinės partijos paskelbsiančios provizorinę vyriausybę.

PRAŠO NETRUKDYTI ĮSTOTI Į KUNIGŲ SEMINARIJĄ Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 74

TSKP CK generaliniam Sekretoriui Michailui Gorbačioviui pareiškimas (nuorašas Lietuvos vyskupams)

Prieš 26 m. Vilniaus arkivyskupijos apaštalinis administratorius vyskupas Julijonas Steponavičius tarybinės valdžios organų patvarkymu išstremtas iš Vilniaus ir priverstinai apgyvendintas už arkivyskupijos ribų — Žagarėje.

Vyskupas nubaustas už tai, kad laikėsi Bažnyčios kanonų — atsisakė šventinti kunigais netinkamus kandidatus, nesutiko savo vardu uždrausti kunigams vykdyti vieną iš svarbiausių jų pareigų — katekizuoti vaikus; pašalinti nepilnamečius nuo altoriaus ir iš procesijos.

Taip padaryti reikalavo to meto civilinė valdžia. Už tų reikalavimų neįvykdymą vyskupas civilinės valdybos be jokios teisminės bylos nagrinėjimo buvo nubaustas neterminuota ir Baudžiamajame Kodekse nenumatyta bausme.

Šis neteisėtas nutarimas galioja ir šiandien viešumo ir persitvarkymo laikais. Akademikas A. Sacharovas, kuris panašiai buvo nubaustas, jau paleistas iš tremties Gorkyje, o vyskupas J. Steponavičius dar ir šiandien laikomas tremtyje, Žagarėje.

Prašome Jus, Generalini Sekretoriau, patvarkyti, kad vyskupui J. Steponavičiui būtų leista sugrįžti į Vilnių ir netrukdomai eiti Vilniaus arkivyskupijos vyskupo pareigas.

Taip pat prašome, kad būtų paleisti įkalintieji kunigai: A. Svarinskas, S. Tamkevičius, J. K. Matulionis. Jie nuteisti vien už tai, kad viešumon kėlė mūsų visuomenėje pasitaikančias skaudžias negeroves — pagrindinių konstitucinių piliečių teisių nepaisymą, girtavimo ir nesąžiningumo plitimo faktus. Šiandien tas pačias negeroves raginama kelti viešumon. Visi, kurie šiandien jas kelia, nebaudžiami. Skaudus kontrastas — už tokią pat drąsą kunigai kalinami.

Prašome Jus Generalini Sekretoriau, ir šiuo reikalu duoti nurodymą peržiūrėti nuteistųjų kunigų bylas ir paleisti juos laisvėn.

Lietuvos kunigai ir tikintieji Pasirašė:

Vilnius, Gerosios Vilties bažnyčia — 1883, Šv. Mikalojaus — 1801, Šv. Petro ir Povilo — 847, Šv. Onos — 541, Šv. Dvasios — 502, Šv. Rapolo — 476, Šv. Teresės — 162, Kalvarijų — 242, Druskininkai (Vn) — 1980, Valkininkai (Vn) — 625, Kalesninkai (Vn) — 733, Ratnyčia (Vn.) — 380, Kabeliai (Vn.) — 275, N. Vilnia 504-504 (sic), Paberžė (Vn.) — 817, Dubičiai (Vn.) — 382, Bu trimonys (Vn.) — 285, Veisiejai (Vl.) — 708, Sasnava (Vl.) — 293, Kapuskas (Vl.) — 2317, Bagotoji (Vl.) — 140, Gižai (Vl.) — 353, Virbalis (Vl.) — 344, Kybartai (Vl.) — 185, Alksnėnai (Vl.) — 666, Kalvarija (Vl.) — 845, Miroslavas (Vl.) — 1728, Šventėžeris (Vl.) — 738, Santaika (Vl.) — 603, Igliauka (Vl.) — 764, Vilkaviškis (Vl.) — 1352, Gražiškiai (Vl.) — 157, Bartyininkai (Vl.) — 98, Lankeliškiai (Vl.) — 107, Keturvalakiai (Vl.) — 408, Alksnėnė (Vl.) — 75, Pilyškiai (Vl.)

— 399, Varėna (Vn.) — 470, Eišiškės (Vn.) — 923, Lieplaukė (T) — 161, Lausoda (T) — 102, Viešvenai (T) — 237, Telšiai — 3000, Pietavas (T) — 103, Plungė (T) — 1169, Mosėdis (T) 426, Skuodas (T) — 255, Nevarėnai (T) — 320, Žarėnai — Latveliai — 830, Panevėžys — 3706.

TSKP CK Generaliniam Sekretoriui Michailui Gorbačioviui Pareiškimas

Nuorašai: Lietuvos Vyskupams ir vyskupijų Valdytojams.

Kauno Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos Rektoriui V. Butkui

Ltsr Vsk pirmininkui — TSRS Religijų Reikalų Tarybos Igaliojiniui prie LTSR Ministrų Tarybos Petrui Anilioniui.

Mes 1987 m. baigė Seminariją kunigai, matydami dabartinę sunkią Lietuvos Bažnyčios padėtį, su nerimu žvelgiame į Bažnyčios ir ypatingai į vienintelės Lietuvoje Kunigų Seminarijos ateitį.

Nors Konstitucija garantuoja sąžinės laisvę, Bažnyčia atskirta nuo valstybės tačiau tikrumo to nėra. Lietuvoje ir toliau diskriminuojami tikintieji, paže-

dinėjamos jų teisės, o valstybė kišasi į grynai bažnytinius reikalus.

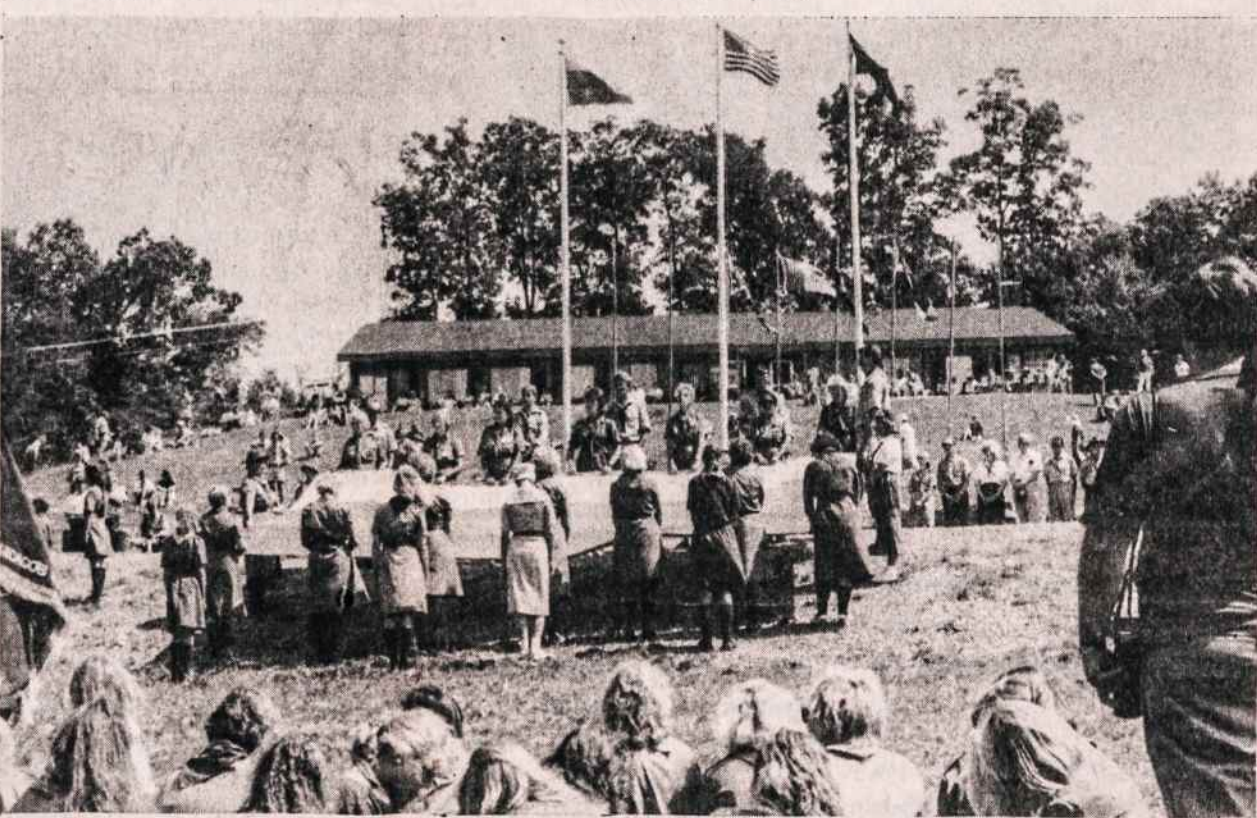
Tai ypač akivaizdu, prisiminus mūsų kelią į kunigystę, ir žinant, kad tokia padėtis lieka nepasikeitus.

Jaunuolis pasiryžęs siekti kunigystės, jau nuo mokyklos suolo pradėdamas persekioti, atkalbinėti, šantažuoti, pajuokti. Persekiojimai nesiliauja net tarnybos Tarybinėje Armijoje metu. Ypatingai grubiai šis persekiojimas pasireiškia, padavus pareiškimą į Kauno Tarpdiecezinę Kunigų seminariją.

Prasideda nuolatiniai šaukimai į Karinį Komisariatą, kuriam laukia saugumo darbuotojai, skambučiai ar V.S.K. darbuotojų apsilankymai į stojančiojo ir jo tėvų darbovietės butus. Atkalbinėjama, grasinama, šantažuojama, reikalaujama pasirašyti dirbti saugumo organams, reikalaujama atvykti į susitikimus.

Priešingu atveju nesuteikiama jokios vilties įstoti į Seminariją. Tačiau dauguma jaunuolių lieka ištikimi pasirinktiems idealams. Nesurinkus reikiamų skaičiaus ištikimų kandidatų, valstybiniai organai priversti praleisti ir dalį nepalūžusių jaunuolių. Pastarųjų persekiojimas nesiliauja ir studijų Seminarijoje metu.

(nukelta į 2 psl.)

Iškilmės 7-toje tautinėje skautų stovykloje. Nuotr. V. Bacevičiaus

LIEUVOS LAISVĖS LYGA RŪPINASI IGNALINOS ATOMINĖS JĖGAINĖS NAUJAIŠ GAISRAIS

(Washingtonas, 1988 rugsėjo 6, LIC) *Antanas Terleckas Lietuvių Informacijos Centru perskaitė Lietuvos Laisvės Lygos kreipimąsi į Stasį Lozoraitį dėl Ignalinos atominės jėgainės. Pareikiamas pareiškimo pilną tekstą.*

PASIUNTINIUI WASHINGTONE IR PRIE ŠVENTO SOSTO STASIUI LOZORAČIUI

Vilniaus spaudoje nekarta buvo rašyta, kad Ignalinos atominė stotis buvo pastatyta grynai politiniais sumetimais — tiki plutonijų vienai iš dviejų supervalstybių dalyvaujančiai ginklavimosi varžybose.

Rugsėjo 5 d. elektrinėje įvyko dar vienas gaisras, patvirtinęs mintį, kad šis atominis monstras grėsia fizinei lietuvių tautos egzistencijai.

JAV izdo sekretorius Nicholas E. Brady bendrojo Tarptautinio monetarinio fondo ir Pasaulio banko konferencijoj pasisakė prieš naujas paskolas Brazilijai, Meksikai ir kitoms Pietų Amerikos valstybėms ir reikalavo, kad pirmą turimos paskolos būtų pradėtos gražinti.

Sov. S-ga pasiūlė, kad ir JAV jų turimas Britanijoj ir Grenlandijoj radaro stotis pavestų tarptautinei kontrolei ir naudotų tarptautinės erdvės tyrimo reikalui.

Popiežius Jonas Paulius II paskelbė palaimintuoju Amerikos indėnų misijonierių kun. Junipero Serra, kuriam yra primetamas žiaurus elgesys su indėnais.

Moskvoj buvo pradėtas kriminalinis tardymas dėl 1930-37 m. NKVD įvykdytų tūkstančių žudynių prie Minsko esančiam Kuropaty miške.

Prezidentas Reagan painformavo Kuvaitą ir kitas valstybes, kad JAV karo laivai daugiau nešildys Persijos įlankoj prekybos laivų vilkštinių.

Lietuvos Laisvės Lyga (LIC)

Lenkijos min. pirmininku partijos centro komitetas išrinko Solidarumo unijos priešininką ir partijos ideologijos ir propagandos vadovą Mieczyslaw Rakowski.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Bus daug naujų Alto suvažiavimų

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba rugsėjo 16 turėjo posėdį, kuriam vadovavo pirm. inž. Grožvydas Lazauskas. Savo pranešime painformavo apie vykdomą pasiruošimą suvažiavimui, apie turimas Vilniaus demonstracijų ir kt. vaizduojamas, kurias skyrėi gali pasiskolinti. Vicepirm. K. Oksas papasakojo apie pastangas sukurti Vidurvakarių pabaltiečių jaunimo sąjungą. Toms pastangoms paremti ALT paskyrė aukš. Nijolė Gierštikienė perteikė žinias apie ALT finansinę padėtį, kuri nėra bloga, palyginus su kitais metais.

Daugiau sustota prie Alto metinio suvažiavimo, šaukiamo Chicagoje spalio 22. Jo programai aptarti buvo sudaryta komisija iš dr. L. Kriauceliūno, V. Naudžiaus, St. Dubausko ir P. Bučo. Dr. Kriauceliūnas perteikė komisijos rekomendacijas, kad sveikinimai ir skyrių pranešimai būtų pateikiami raštu, siekiant sutaupyti daugiau laiko A. Budreckio paskaitai "Altas vakar, šiandien ir rytoj" bei jaunimo atstovų simpoziumui tema — "Išėjimas jaunimo talka laisvės proveržiuose okupuojamoje Lietuvoje". Simpoziume sutiko referuoti G. Damušytė, G. Palubisnaitė ir R. Likanderytė.

Išvakarėse bus Chicagoje Alto skyriaus suruoštas delegatų priėmimas Alto būstinėje, o po suvažiavimo bus iškilminga vakarienė, kur bus pagerbtas Alto veikėjas dr. P. Grigaičio atminimas.

Prel. J. Prunskis kalbėjo apie pavergtų tautų atstovų susitikimą su Chicago atvykusiu ambasadorium S. Wise ir Valstybės departamentu pareigūne P. J. Dobriansky, kuriems buvo progos priminti ir Lietuvos reikalus. Pranešė, kad "Dizennik Zvilazkzow" rugs. 1 išspausdino jo raštą, paneigiantį lenko kaltinimus lietuviams. Papasakojo apie pabaltiečių konferenciją Londone ir Bonnoje.

Pabaltiečių konferencijos Londone ir Bonnoje

Laisvės proveržiai Lietuvoje ir artėjanti 50 metų sukaktis nuo Ribbentropo-Molotovo pakto, kuriuo Hitleris davė sutikimą Stalinui okupuoti Lietuvą, buvo paskatas sušaukti lietuvių, latvių, estų atstovų konferencijas Londone ir Bonnoje. Jas organizavo Pasaulio Pabaltiečių Santalka, kurioje dalyvauja Pasaulio Estų Taryba, Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacija ir Vlikas.

I šią konferenciją Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė prel. J. Prunskį, Alto informacijos direktorių. Londone pabaltiečių konferencija vyko Latvijos namuose. Tai buvusi didiko pilis, rūmai, dabar paversti pensininkų būstine. Šiai konferencijai vadovavo Santalkos pirmininkas estas L. Savi. (Santalkos pirmi-

ninkais kasmet vis būna kitos tautybės centro organizacijos pirmininkas). Londono konferencijai atidaryme buvo 48 dalyviai. Buvo kviečiama po 20 iš kiekvienos tautybės. Lietuvių dalyvavo: iš JAV — dr. K. Bobelis, V. Volertas, J. Stiklorius ir prel. J. Prunskis, iš Anglijos — J. Alkis, J. ir A. Vilčinskai, Z. Juras, M. Bajorinas, A. Žukauskas, St. Kasparas, kun. J. Sakevičius, iš Kanados — J. Kuraitė-Lasienė, J. Juzukonis, iš Argentinos — A. Mičiūdas. Taigi buvo atstovai Vliko, L. Bendruomenės ir Amerikos Liet. Tarybos.

Latvių ir estų buvo atvykusių ir iš Švedijos, iš Australijos. Tarp lietuvių, estų bei latvių buvo gražus sutarimas. Konferencija vyko sklandžiai posėdžiauta dvi dienas nuo ryto iki vėlumos. Aptarti praeities darbai ir svarstyti

IŠ OKUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Iš koncertinės viešnagės Ukrainoje sugrįžo Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baleto teatro solistas, F. Erkelio premijos laureatas, Jonas Jocys ir pianistė, einanti docentės pareigas, Irena Šabūnaitė. Jie su rengė ciklą šefinių koncertų Černobilio apylinkėse, Slavutičiaus vidurinėje mokykloje susitiko su Lietuvos ir kitų broliškų respublikų pasiuntiniais, dirbančiais naujo miesto prie Dniepro statybose. Skambėjo lietuvių liaudies dainos, rusų kompozitorių romanai, ištraukos iš operų, M. K. Čiurlionio fortepijoniniai kūriniai.

Palangoje vyko tradicinis lietuviškų filmų festivalis. "Naglio", "Jaunystės", "Eidijos" kino teatruose, "Lino" poilsio namose vyksta susitikimai su filmų kūrėjais, aktorių kūrybos vakarai. Žiūrovai gerai įvertino netolimą, bet dramatišką mūsų praeitį primenantį režisieriaus A. Puipos filmą "Amžinoji šviesa", sukurtą R. Šavelio apysakos motyvais. Filme "Savaitgalis pragare" režisierius V. Žalakevičius savitai pratęsė kovos su fašizmu temą, pakeldamas ją iki filosofinio egzistencijos problemų apibendrinimo. Šis darbas sąjunginiame kino festivalyje pelnė prizą už geriausią režisūrą. A. Žebriūno kūrinys "Mėnulio pilnaties metų" nukelia į XVI amžiaus Lietuvą, išryškina istorinį foną ir tragiškus žmonių likimus. Jame vaidina populiarūs lenkų aktorės B. Brylska, M. Proboš, grafikas J. Baneosas. Apie senas liaudies šventes ir papročius pasakoja H. Šablevičiaus dokumentinė juosta "Imu jūsų dovaną". Mažiesiems žiūrovams — lietuviškų multiplikacinių filmų programa.

Kelmės rajono Žemaitės kolūkio kasmetinė literatūrinė premija už geriausius lietuvių

ateities uždaviniai.

Sutarta visose Europos ir kitų kontinentų valstybėse, kur tik yra pabaltiečių, uoliai kelti Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvės reikalą, ypač spaudoje, jei galima ir televizijoje. Kasmet nors po du kart lankytis į užsienio reikalų ministerijas, keliant Pabaltijo teisę į laisvę, sustiprinti pabaltiečių informacijos biurą Europoje, kuriam dabar vadovauja A. Klimaitis, skiriant daugiau lėšų ir tarnautojų. Nuspręsta, kad nei viena tautybė nesims tokių žygių, kurie galėtų kenkti korporacijoms nepripažinimo reikalui, taipgi gauti pritarimą kitų dviejų pabaltiečių tautybių sprendžiant veiksma, kuris turi svarbos ir kitoms tautybėms.

Nuspręsta daugiau in formacijų skleisti apie artėjančią 50 m. sukaktį nuo Ribbentropo-Molotovo pakto, kad susidarytų viešosios opinijos spaudimas, verčias Vokietiją ir Sov. Sąjungą tą paktą atšaukti ir grąžinti laisvę užgro-

rašytojų kūrinius kaimo tematika šiemet paskirta rašytojui Danieliui Mušinskui. Premija pažymėtas jo novelių rinkinys "Šviesa virš Tausalo". Vilniuje, Lietuvos rašytojų sąjungos klube, įvykusiame literatūros vakare premiją rašytojui įteikė kolūkio pirmininkas V. Rupšys. Laureatą pasveikino LKP Kelmės rajono komiteto sekretorius J. Rusteika, plunksnas draugai. Įvyko platus pokalbis apie nūdienos kaimo problemas, literatūros santykį su gyvenimo tikrovės

Raseiniuose nuo 1960 veikia "Šatrijos" choras, kuriame yra apie 50 dainos entuziastų. Choras dalyvauja dainų šventėse ir rengia savo koncertus. Jau 14 metų chorui diriguoja Juozas Matkus.

Iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Štai pora pavyzdžių:

1. Prajara Vytautas mokykloje buvo pajuokiamas dėl religinių įsitikinimų, buvo draudžiama lankyti bažnyčią. Padavus pareiškimą į Seminariją ir išlaikius stojamuosius egzaminus, neužilgo buvo iškvieštas į karinį komisariatą, kur laukė saugumo darbuotojas.

Ten buvo bandoma užverbuoti dirbti, atseit, bendradarbiauti su saugumu. Priešingu atveju buvo grasinama neįstojimu.

"Jūs mūsų rankose. Stojančiųjų daug, o įstoja tik maža dalis. Jeigu pasirašys — įstojimas garantuotas."

Panašiais viliojimais bandė užverbuoti. Nesutikus po 2 val. paleido, paskyręs sekantį susitikimą. Iki rugsėjo mėnesio buvo 3 susitikimai. Ir visuose panašiai verbavo.

Įstojusį į Seminariją persekiojimai nesiliovė. Atostogų metu skambindavo telefonu į namus. antro kurso pabaigoje buvo iškvieštas į karinį komisariatą medicininei komisijai (taip buvo užrašyta šaukime), tačiau apie sveikatą niekas neklausinėjo. Tik nuvedė į kitą kabinetą, kur laukė tas pats saugumietis.

Saugumietis grasino išmetimu iš Seminarijos, reikalavo pasirašyti dirbti, V. Prajarai atsiskaus, pradėjo keikti ir gąsdinti fiziniu susidorojimu.

"Jei neįmanoma susikalbėti žodžiu, tai susitvarkysime fizine jėga. Nuo mūsų niekur nepabėgsi". Gąsdinimų ir grasinimų banga užtruko apie valandą laiko. Taip pat keletą kartų teko pastebėti, kad trečiadieniais išėjus į miestą, paskui sektojo saugumiečiai.

tiems Pabaltijo kraštams. Nuspręsta palaikyti gyvą ryšį su Europos parlamentu, judinant ten Pabaltijo laisvės klausimą. Siekti daugiau panaudoti vaizduojamas apie Pabaltijį. Į okupuotas tėvynes stengtis įgabenti daugiau vaizduojamųjų ir filmavimo aparatų, filmų, multiplikavimo įtaisų, kompiuterių. Nuspręsta steigti Europos pabaltiečių santalką. Visi pabaltiečių pasitarimai vyko sklandžiai. Lietuviai atstovai iš Vliko, L. Bendruomenės ir Alto labai artimai bendravo.

Pasibaigus Londono konferencijai buvo kita konferencija Vokietijos sostinėje Bonnoje. Ji buvo skirta daugiau painformuoti Europoje esančius laikraščių, radijo, televizijos korespondentus, kurių susirinko arti 30 ir kurie dalyvavo visoj programoj, užsitęsusių nuo 10 v. r. liki 5 val. p. p. Šią konferenciją suorganizavo Vliko informacijos biuro vedėjas A. Klimaitis ir ją sumaniai pravedė. Viskas vyko vokiečių kalba. Čia irgi dalyvavo Vliko, Alto ir LB atstovai. Buvo pakviesti aukštų kvalifikacijų paskaitininkai, Prf. M. Voslensky, Bonnoje veikiančio Sovietų tyrimo instituto direktorius, kalbėjo tema: "Kaip Stalinas iš Hitlerio gavo Pabaltijo kraštus"; Prancūzijos parlamento narys D. M. Daillet išryškino Vakarų Europos pareigas link Pabaltijo valstybių dabarties pakitėjimų sovietų Sąjungoje akivaizdoje; tarptautinės teisės specialistas prof. dr. E. Tomson skaitė paskaitą apie Pabaltijo valstybių teisinį tarptautinį padėtį.

Visos paskaitos buvo brandžios, po jų laikraštinių ir kiti dalyvavo diskusijose. Ši konferencija korespondentams išryškino Lietuvos, Latvijos ir Estijos teisę į laisvę bei reikalą atšaukti Ribbentropo-Molotovo paktą. Konferencija buvo aukšto lygio, labai naudinga Pabaltijo valstybėms. Ją filmavo ir televizija.

2. Kazimieras Gražulis mokykloje taip pat buvo pajuokiamas dėl tikėjimo, žeminamas klasės draugų tarpe. Baigęs vidurinę mokyklą, nusprendė stoti į Kunigų seminariją, tačiau sauguma jo kandidatūros nepraleido. Istoti neleido iš eilės keturis metus. Iš Seminarijos vadovybės ir vyskupų jokio sulaikymo nebuvo. Taigi, įstoti į Kunigų seminariją neleido saugumo organai.

Panašiai buvo persekiojami ir terorizuojami ir kiti nesutikę eiti į kompromisus su sąžine, klierikai. Kai kuriems žadamos geros parapijos, žadama pakelti net į vyskupus ir pan.

Koks baisus melas, kada visur skelbiama, kad valdžia nesikiša į Bažnyčios reikalus, kad niekas nevaržo stoti į Kunigų seminariją.

Tai tik keli konkretūs faktai. Dauguma auklėtinių dėl grąsinimų bijosi viešai pasisakyti apie tai, nes po kiekvieno varbavimo įbaugindavo niekam nepasakoti apie buvusį pokalbį, sakydami, jog tai turi būti paslaptis.

Prašome Tarybinę Vyriausybę atsižvelgti į mūsų iškeltus faktus ir padaryti teigiamas išvadas:

1. Nutraukti jaunuolių, norinčių tapti kunigais, persekiojimą.

2. Leisti dvasinei ir Seminarijos vadovybei pačiai pasirinkti kandidatus į kunigystę ir nelimituoti jų skaičius.

3. Įstojusius neįsantažuoti, negąsdinti, neverbuoti.

Pasirašę šiais metais išventinti kunigai:

Vytautas Prajara
Kazimieras Gražulis
Jeronimas Petrikas
Robertas Rumšas

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais lik išimtinai atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prle Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visuose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Telxelra, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami po laido tuviui pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžlūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, finansų patarėjas, dirba su Shearson Lehman Hutton, 14 Wall St., 9th Fl., New York, N.Y., 10005. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, Govt. Bills, fondus, commodities, auksą, sidabrą, gyvybės apdraudimą, annuities, atidaryti IRA planus ir banko sertifikatus. Suinteretuoti skambinkite 212 306 - 0683 arba 800 221 - 5734.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmd. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmdieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM ban. 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. 617-586-7209.

LITHUANIAN COOKERY

in English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu apdangalu. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTŪVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Aprėškimo parapijos piknike, kuris buvo rugpjūčio 7 Kultūros Židinio kieme ir salėje, iš k. parapijs klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Danutė Mikulskytė-Hatzitheodorou, jos vyras George Hatzitheodorou, Danutės mamytė Stefanija Mikulskienė ir dr. B. Svogūnėlis.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Po LB tarybos sesijos

Šį JAV LB tarybos sesija buvo bene viena iš dinamiškiausių. Iš galimų 69 atstovų su balsavimo teise dalyvavo 63. Taigi — visi tarybos nariai ir kiti, kurie paprastai su balsavimo teise dalyvauja Tarybos sesijose, pajuto šventą pareigą dalyvauti. Jie juk renkami ne propagandai, ne paradiui, o darbu — atstovauti savo apylinkėm ir vadovauti Lietuvių Bendruomenei.

Šį Tarybos narių ir LB apygardų pirmininkų uolumą vertiname ir sveikiname juos už jų visuomeniškumą. Tuo klausimu Darbininkas rašė bent porą kartų ir kelė mintį — būtina dalyvauti. Džiaugiasi ir mūsų laikraštis, jei ką paskatino ir paragino aktyviai įsijungti į Tarybos sesijos darbus.

JAV LB Krašto Valdybos pirmininko vietą buvo du kandidatai. Buvo ir nemaža propagandos, reklamos, buvo ir kandidatų diskusijos sesijos posėdžiuose, panašiai kaip Amerikos prezidento rinkimuose.

Tai parodė, kad mes esame įsivainikavę demokratine tvarka, kad sugebame apvaldyti savo polėkius ir sugebame įsijungti į viešą demokratiją. Tik tokia tvarka leidžia pasireikšti įvairiems visuomeniniams talentams ir skatina visuomeninę pažangą.

Tokių dalykų nėra Lietuvoje. Tai Vakarų demokratijos dovana ir išievių Lietuvių Bendruomenei.

Išrinko mūsų laikraščio rekomenduotą dr. Antaną Razmą. Tuo džiaugiamės ir jį sveikiname. Tikime, kad jis neapvils. Laikai dabar pilni nerimo, netikėtumo. Pastovi emigracinių organizacijų veikla dabar gali būti paliesta ir sukręsta tų įvykių, kurie dedasi Lietuvoje. vienai mano, kad tai tik propaganda, kiti — kad tai tik laikina, o dar

kitiems — kad bet koks palengvėjimas yra vertas dėmesio, remtinas, nes tai palaiko lietuvių tautą ir ją stiprina.

Amerikos lietuviai turi ilgametę praktiką santykiuose su kraštu, su Lietuva. Visada ją rėmė ir dabar remia. Nepraraskime ir čia budrumo, būkime atargūs ir drauge turėkime kuo daugiau meilės tam broliui, kuris visom pastangom nori numesti tą rūbą, "kurį užvilko svetimai". (Maironis).

Dr. A. Razma, įkurdamas Lietuvių Fondą ir jį ugdydamas, parodė daug išradimo ir sumanumo, įžvalgumo. Visas tas veiklos dorybės galės dabar kuo plačiausiai panaudoti, vadovaudamas šiais laikais Amerikos Lietuvių Bendruomenei.

Tegu jo sudarytas kabinetas būna dinamiškas, įžvalgas, darbštus. L. Bendruomenė trokšta ne žodžių, bet darbų, kurie ir kitus pakeltų ir pradžiugintų. Galite kasdien fotografuoti, publikuoti laikraščiuose, o galite nieko nedaryti. Be visos tos tuščios reklamos galite būti brandūs darbininkai, lietuviybės kelių ir tiltų statytojai, kultūros augintojai.

Atėjimas į vadovaujantį postą duoda tik galimybę pasirodyti, kaip moki veikti, organizuoti. Prieš akis atsiveria darbų darbelių laukai. Pasirinkite geriausius talkininkus ir nuverskite pačius sunkiausias darbus. Kaip Lietuvoje sklinda šūkis — Atsinaujinkime, taip ir čia — susiorganizuokime, nes "aušra naujos gaidynės teka". (Maironis).

Pasinaudokime Amerikos demokratijos pavyzdžiu. Prieš rinkimus čia būna kur kas didesnės įtampos, kur kas aštriau pasiskaido, nei mūsų spaudoje. Bet po rinkimų gyvenimas grįžta į normalias vėžes, į darbą.

Septintoje skautų tautinėje stovykloje šią vasarą iškilmingai paminėta Lietuvos skautijos 70 metų sukaktis.

Tikrumoje ši sukaktis sueina šį rudenį. Pirmoji mišri skautų skiltis buvo įkurta 1918 spalio 1 Vilniuje. Tad verta nukeliauti į anuos laikus ir pasekti kelią, kaip visa tai atsitiko. Atverčiame Petro Jurgėlos parašytą knygą "Lietuviškoji skautija". Knyga išleista 1975 m., spausdinta lietuvių pranciškonų spaustuveje Brooklyne.

Skautijos pradžia

Generolas Baden-Powell, skautijos įkūrėjas, 1907 surengė berniukams pirmą bandomąją stovyklą, 1908 išleido knygą "Skautybė berniukams". Šioje knygelėje nustatyti ir nusakyti skautijos principai, laipsniai ir t.t. Tai ir laikoma skautijos pradžia.

Pradžioje organizavosi tik skautai-berniukai. Jau 1909 metų

Nepalieka jokių nuosėdų, kartelio, nes tokia yra demokratinė tvarka, — reikia vienam laimėti, kitam pralaimėti ir paskui drauge dirbti lietuviybės labui.

Lietuviška vienybė kviečia visus prie darbo, nes laikai neramūs, nežinomi, nepaskaičiuojami. Iš kiekvieno reikalaujama kur kas daugiau, nei anksčiau.

Pasitikdami šią naują Lietuvių Bendruomenės vadovybę — pirmininką, jo kabinatą ir Tarybos prezidentą, baigiamė Vincu Kudirkos žodžiais: "Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse!"

PRIEŠ 70 METŲ ĮSIKŪRĖ LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA

skautų parade dalyvavo ir skautės mergaitės. Tais pačiais 1909 metais skautės įsikūrė Kanadoje.

Jau nuo 1909 metų skautai ima organizuotis įvairiuose pasaulio kraštuose anapus Didžiosios Britanijos Lenkai ir rusai skautai pradėjo veikti 1909, estai 1912, latviai 1917. Tais pačiais 1917 metais ima organizuotis ir lietuviai skautai už Lietuvos bent keliose Rusijos vietose.

Petro Jurgėlos kelias į skautiją

Petras Jurgėla, Lietuviškos skautijos įkūrėjas, gimė 1901 rugsėjo 30 Jersey City, N.J. prieš Pirmąjį pasaulinį karą su tėvais grįžo į Lietuvą ir pradėjo mokytis Vilniaus rusų gimnazijoje.

Pirmasis pasaulinis karas kilo 1914 liepos 28. Pradžioje rusai įsiveržė į Rytprūsius, bet jų puolimas buvo sustabdytas, ir 1915 metų vasarą vokiečiai užėmė Lietuvą.

Jurgėlų šeima gyveno prie Varėnos, Karo veiksmams šeimą išbloškė į Rusiją, apsigyveno Tagandrogo mieste prie Azovo jūros. Ten Petras Jurgėla įstojo į rusų gimnaziją.

Ten jauną moksleivį savo patriotizmu paveikė rusų armijos jaunesnysis leitenantas Jonas Šlepetys. Jis iš dešimties mok-

slievių sudarė dramos ratelį ir jam vadovavo. Moksleiviai vaidino Tagandroge ir Rostove. Savo vaidinimais kelė žmonių patriotizmą, stiprino lietuviybę. Ten lietuviškas patriotines kalbas sakė ir kitas jaunesnysis leitenantas Pranas Saladžius. visa tai jaunimą nuteikė aktyviai dalyvauti lietuviškoje veikloje.

Minėti karininkai po antrojo pasaulinio karo pateko į Jungtines Amerikos Valstijas. Jonas Šlepetys gyveno New Yorke ir čia plačiai reikėsi savo visuomenine veikla. Jonas Šlepetys mirė 1981 lapkričio 15 New Yorke. Pranas Saladžius mirė 1965 liepos 12 Rochestery, N.Y.

Petras Jurgėla 1915 spalio 18 įstojo į lenkų skautų T. Kosciūškos draugovę. Čia jis giliau susipažino su skautybe, bet drauge suėjo į konfliktą, nes jį traktavo kaip lenką, ne kaip lietuvį. Jis žodžio metu išėjo iš salės.

1916 gegužės 4 įstojo į rusų-ukrainiečių draugovę. Šioje draugovėje buvo pakeltas į paskautininkio ir skautininko laipsnį.

Voronežo gimnazijoje

Petras Jurgėla 1917 rugpjūčio mėn. įstojo į M. Yčo gimnaziją Voroneže. Tų metų rugsėjo 9 buvo įkurta mišri draugovė. Iš 8 mergaičių ir 9 berniukų buvo sudarytos dvi skiltys. Dėl kilusios

Petras Jurgėla, lietuviškos skautijos pirmūnas. Jis 1918 spalio 1 Vilniuje suorganizavo pirmą lietuvių skautų vienetą. Dabar Petras Jurgėla gyvena Uniondale, N.Y.

revoliucijos Petras metų gale grįžo į Taganrogą kur jau teko vadovauti atkurta rusų-ukrainiečių skautų draugovei. Prie tos draugovės įsteigė atskirą lietuvių skautų-skaučių skiltį. Skiltis veikė neilgai, nes tų metų vasarą susidarė sąlygos grįžti į Lietuvą.

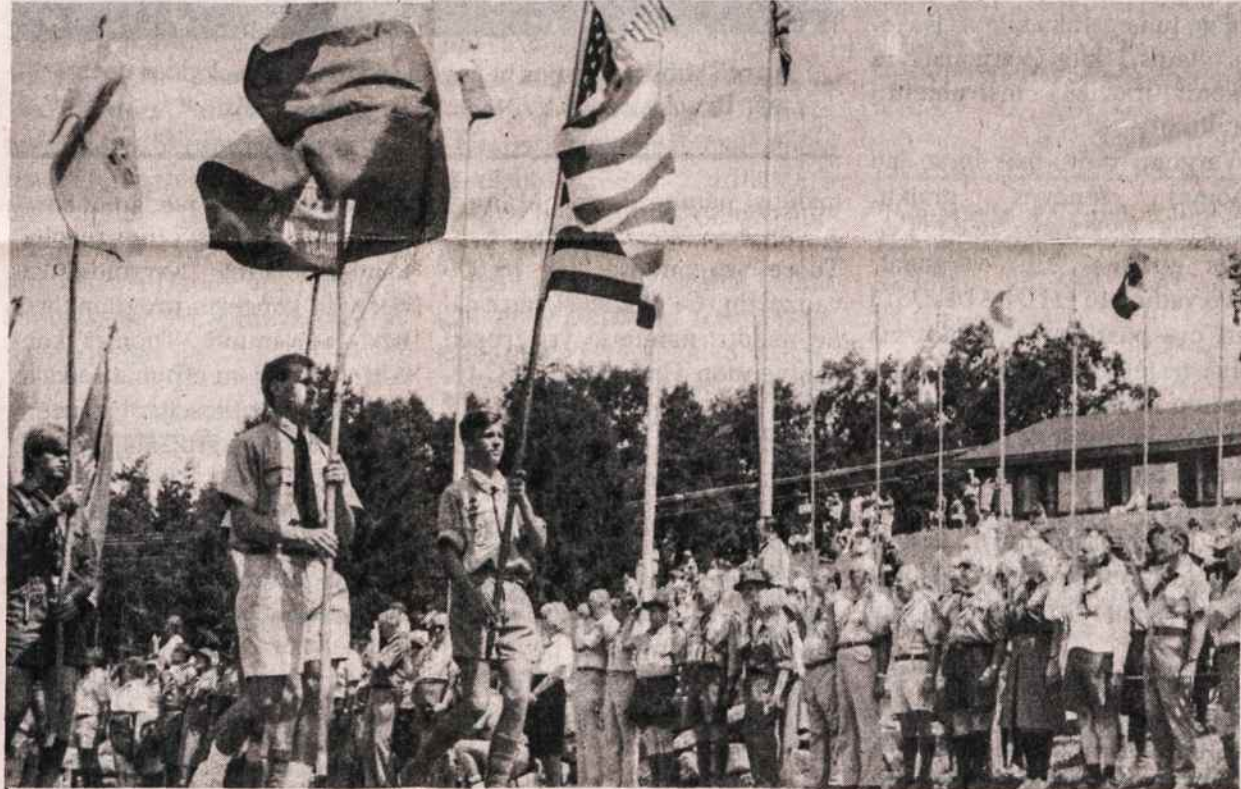
1918 metų rudenį Petrapily moksleivių skautų skiltį įkūrė kun. Vladas Mažonas ir ją globojo. 1918 Rovne buvo įsikūrusi kita lietuvių skautų skiltis, kuriai vadovavo Eduardas Petravičius.

Pirmojo didžiojo karo ir Rusijos revoliucijos metu už Lietuvos ribų buvo įsikūrę pirmieji 4 lietuvių skautijos vienetai, kurie turėjo apie 45 narius.

Skautija įsikuria Vilniuje

Petras Jurgėla 1918 rugsėjo mėnesį atsirado Vilniuje ir dail. Antano Žmuidzinavičiaus padedamas įstojo į Vytauto gimnaziją, kurios direktoriumi buvo Mykolas Biržiška. Direktorius jau buvo girdėjęs apie pirmuosius

(nukelta į 4 psl.)

Paradas 7-joje lietuvių skautų tautinėje stovykloje. Nuotr. V. Bacevičiaus

Iš kelionės tik asilas negrįžta arkliu

II APAŠTALAS PAULIUS

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

KIPRE 14

Susirinkimo tėvai, atmesdami ikonoklazmą, pareiškė, kad paveikslai turi būti laikomi pagarboje (o ne garbinami) ir įsakė, kad paveikslai būtų sugrąžinti į šventoves. Beje II Nikėjos Susirinkimas — VII visuotinis — yra paskutinis Susirinkimas, kurį ir Romos Katalikų Bendrija ir Rytų Ortodoksija laiko ekumenišku.

Apaštalas Paulius pavalduo Barnabui

Salamis buvo Barnabo gimtinė. Giminės ir pažįstami rinkosi jį sveikinti. Ir apaštalas Paulius buvo maloniai priimtas dėl Barnabo. Salamis tada buvo šaunus Kipro miestas. Graikai, finikiečiai ir judėjai turėjo jame naujasėdijas. Apaštalai tarp jų leido savaites, subatomis kreipdamiesi su Žinia apie Kristų sinagogose. Atrodo, kad judėjai Apaštalus priėmė su domėsiu, nes nesigirdi apie išpuolius prieš juos.

Barnabas reikėsi kaip vadovas. Skelbdami judėjams Žinią apie Kristų, jie laikė reikalingu dalyku sieti Kristų su judėjų mesijinio laukimo išsipildymu. O mesijinis laukimas buvo judėjų tikėjimo šerdis. Jėzaus Kristaus prisikėlimas nekėlė didelių sunkumų judėjams — farizėjams. Sadržėjų Kipre. nebuvo.

Ilgainiui išryškės neišvengiamai pagrindinė fariziejų problema ryšium su Žinia apie Kristų: mesijinio laukimo išsipildymas Kristuje ir jo ryšys su Mozės įstatymu.

Sėkla buvo sėjama. Žmogui — judėjui ir pagoniui buvo apie ką pagalvoti. Mirtis savo neišvengiamu būtinumu pabrėžia jaudinantį žmogaus bejėgiškumą. Žinia, kad Dievas Jeruzalėje prikėlė Jėzų Nazarietį apreiškė Dievo galybę žmogaus bejėgiškume, o tikėjimas Dievu, kuris prikėlė nukryžiuotąjį Kristų,

vedė į amžiną gyvenimą po mirties per prisikėlimą.

Iš pajūrio į salos gilumą

Iš Salamis Apaštalai, derlingu Pedijo (Pedhieos) upės slėniu, pasiekė kalnus. Kadaiše juose Erodas Didysis buvo išsinuomavęs iš imperatoriaus Augusto vario kasyklas. Jose ir dabar dirbo iš Palestinos perkelti judėjai.

Apaštalai galėjo rasti užėigą pas savo tautiečius. Pinijus Senasis užsimena apie penkioliką judėjų telkinį Erodo Didžiojo kasyklose. Apaštalai galėjo užmegsti ryšį su tautiečiais subatos dieną sinagogose. Įdomu ar Apaštalai aplankė visas vietas su judėjų telkiniais?

Pedijo slėnių atvažiavau į Salamis — Famagusta iš Nikosijos. Mane stebino vaismedžių sodai: apelsinų, citrinų, figų, persikų, aprikosų miškeliai. Kur ne kur matėsi ir šilkmedžio sodeliai. Gidas pastebėjo, kad šilkmedžiai nūdien tik vietą užima. Mat sintetinis šilkas pakeičia augalinį.

Pedijo slėnis tebėra derlingas. Kalnakasybos pramonė, be abejo, privertė žmones kilnotis vis į naujas gyvenvietes. Niekur neužtikau Apaštalų pėdsakų. Juos užnešė tūkstantmečių dulkės. Krikščionių atmintis apaštalų pėdsakų Pedijo slėnyje neįmanoma šventovėmis.

Ieškau apaštalo Pauliaus pėdsakų

Apaštalų darbų knyga apaštalo Pauliaus veiklai Kipro saloje skiria tik devynias eilutes (žr. Apd. 13, 4-13). Salamis apylinkėse apaštalas lieka už Barnabo nugaros. Tik Pafos (Paphos) mieste. Kipro prokonsulo Sergijaus Pauliaus rūmuose, apaštalas perima vadovavimą. Nuo tada įsitemps visos jo jėgos, — Apaštalas išgaus iš savęs viską, ką jis gali duoti, išryškės visa jo žmogiškoji esmė, atsiskleis ne tik jo charakteris, bet ir idealų ir įsitikinimų vertė, — jie nebus pareiškami (tai nėra sunku), bet įgyvendinami visų gyvenimui.

Kurionas. Efestolijaus vilos aslos mozaika. Žuvis ir Povas yra krikščioniški simboliai. Nuotr. kun. prof. A. Rubšio

Pradedu kelionę į Pafos

Po ilgos vakaronės ant viešbučio stogo vakaro vėsoje nenoromis paklūstu žadintuvui. Jis kelia mane kelionei į Pafos. Veš Paradise — Rojaus turistinės paslaugos autobusas. Iš vakaro buvau įspėtas būti pasiruošusiam 8:30 val. ryto. Laukiu prie viešbučio durų. Jau devinta, o Rojaus autobuso vis dar nėra! Pagaliau apie 9:30 val. pasirodo ke turvietis trijų ratų automobilis. Vairuoja jauna mergina. "Ar esate iš 402-ojo kambario?" kreipiasi į mane. Pavardė jai, matyt, liežuvį laužo.

Važiuojame į centrinę Rojaus įstaigą prie vieškelio į Limasolį.

Ir čia nerimas. Autobusas vėluoja. Pokalbis bevieliu telefonu skamba kaip šūkavimas. Punctualumas nėra kipriečių dorybė.

"Rojaus" autobusas erdvus, bet nepilnas. Lengva rasti vietą prie lango. Tik bėda, kad langai labai murtini, — fotografuoti per stiklą neįmanoma. Aplamai, šis autobusas jau sulaukęs žilo amžiaus. Gidė gerai kalba angliškai, bet turi sunkumų su garsia kalbiu. Praneša, kad šiandien važiuojame tik iki Kuriono (Kurion, arba Curium), o rytoj bus kelionė į Pafos. Tai tau, kur mano nežūva! Apaštalo pėdsakų Kipres neužtiksiu nei šiandien.

Gidės vardas lieka neaiškus. Šoferis save vadina Stavros — Kryžiaus vardu. Šoferis Kryžius!

Stavrovouni — Kryžiaus kalnas

Vieškelis nuo Larnakos į Limasolį geras. Kone autostrada. Saugus. Vieškelio perdalą sudaro oleandry krūmai su raudonų ir geltonų žiedų gausa. Akimis seku gamtovaizdį. Po kaire pajūrio lyguma, o dešinėje auga kalvos, — žali slėniai su vos vos tekančiais upeliais veda į vakar lankyta Trodos kalnyną. Žemė visur dirbama.

(Bus daugiau)

NAUJA LEIDINIŲ APIE ŽMOGAUS TEISIŲ PAŽEIDIMUS PASITINKANT

1971 metų pabaigoje inž. Br. Nainys JAV LB Krašto valdybai pasiūlydamas pradėti leisti anglų kalba metraštinių leidinių, kuris dokumentuotų sovietų žmogaus teisių pažeidimus okupuotoje Lietuvoje. Krašto valdyba pasiūlymą priėmė. Politinių mokslų profesorius dr. Tomas Remeikis buvo pakviestas veikalą suredaguoti, o mintį išskelbė B. Nainys rūpintis techniniais veikalų išleidimo reikalais. 1972 metų Vasario 16-sios proga buvo išleistas kluklus 64 puslapių leidinys "Violations of Human Rights in Lithuania - a Report for 1971".

Savo įsipareigojimą dokumentuoti žmogaus teisių pažeidimus JAV LB Krašto valdyba tebetęsia iki šių dienų. Su gausėjančia pagrindinio teikiama informacija, gausėjo ir puslapių skaičius leidiniuose. Šiandienomis išspausdintas jau dvyluktas metraštinių leidinys. 1983 - 1986 metų žmogaus teisių pažeidimus dokumentuojantį veikalą redagavo Kanadoje gyvenanti jaunosios kartos istorikė dr. Rasa Mažeikaitė.

Nors ir būdama viduramžio laikotarpio specialiste, JAV LB Krašto valdybos prašoma dr. Mažeikaitė ėmėsi nelengvo darbo gausius dokumentus surinkti, juos suklasifikuoti, jų patikimumą patikrinti, ne vieną išversti anglų kalbą, paruošti komentarus bei išnašas, medžiagą pagal reikalą sutraukti ir apibendrinti, kad kitataučiai leidinys ne tik būtų suprantamas, bet ir įdomus skaityti.

Dienos šviesą išvydęs veikalas su iliustracijomis turi 400 su viršūnėmis puslapių.

NAUJA

JAV LB VADOVYBĖ

Praėjusį savaitgalį Chicagoje vyko išrinktos tarybos pirmoji darbo sesija, kurios svarbiausias uždavinys buvo sudaryti tarybos prezidentą ir išrinkti Krašto valdybos pirmininką.

Tarybos prezidentumą išrinkta: pirmininkė Angelė Nelsienė, sekretorius Almis Kuolas, nariai Danguolė Navickienė, Algis Raulinaitis ir Romas Nelsas.

Krašto valdybos pirmininku išrinktas dr. Antanas Razma. Jis gavo 34 balsus, o oponentė Ingrida Bublienė 27 balsus. Naujasis krašto valdybos pirmininkas tuoj sudarė savo kabinetą ir jį pristatė tarybai patvirtinti.

Sesija buvo labai sėkminga ir gausi, iš 69 galimų dalyvių dalyvavo 63. Buvo daug jaunimo.

Sveikiname naują krašto valdybos pirmininką, kurį kaip tik ir indorsavo Darbininkas. Sveikiname ir prezidentą ir visiems linkime kuo sėkmingiau ir uoliau darbuotis lietuviškosios tarybos darbuose.

PRIEŠ 70 METŲ ĮSIKŪRĖ LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA

(atkelta iš 3 psl.)

lietuvių skautų vienetus Rusijoje. Jis troško kad skautija įsikurtų ir Lietuvoje.

1918 metais spalio 1 Tėvynės Sargo redakcijoje įvyko ateitininkų susirinkimas, kur Petras Jurgėla skaitė paskaitą apie skautiją. Po jo paskaitos dvi mergaitės ir 10 berniukų sudarė pirmąją skiltį, kurios pirmoji sueiga įvyko tą patį vakarą.

Tai - lietuviškoji skautija gimė 1918 spalio 1.

Skautų eilės sparčiai didėjo. 1918 lapkričio 1 įvyko pirmoji Vilniaus lietuvių skautų ir skautiukų draugovės sueiga. Gruodžio viduryje sudaryta skautiukų Birutės draugovė ir

ršum puslapių. Dr. Mažeikaitės suaktualintas įvadas, liečiąs dabartinio "glasnost" ir "perestroikos" laikotarpį, ir Maskvos Helsinkio grupės narės Ludmilos Aleksejevovs straipsnis "Lietuvos disidentinis judėjimas: jo istorija ir galimybės glasnost poveikyje", pačiam veikalui teikia mokslinį autoritetą.

Veikalo medžiaga sugrupuota į atskirus skyrius: tautinė ir politinė teisė, žodžio laisvė ir informacija, kultūrinė teisė, tikėjimo teisė, paneigimas teisės nepriartinti, politinių kalinių laisvė, atsiminimai ir biografijos, Lietuva ir Chernobylio nelaimė, tarptautinių institucijų parama ginant žmogaus teises Lietuvoje ir t.t. Turiniu veikalas įdomus ne tik mokslininkui ar politikui, bet ir kiekvienam žmogaus teisių

VARGONAI

Civilizuotame pasaulyje būtų nelengva surasti žmogų, kuris nebūtų girdėjęs vargonų muzikos. Vargonai yra muzikos instrumentas, kuris randamas beveik kiekvienuose maldos namuose ir koncertų salėse. Rečiau privačiuose namuose.

Gal ne kiekvienas (išskyrus muzikus) žino, kad vargonai yra pats komplikuočiausias muzikos instrumentas, o taip pat ir pats nepatogiausias, nes dėl savo dydžio jų negalima kilnoti iš vienos vietos į kitą. Vargonai yra laikomi muzikos instrumentų karaliumi.

Vargonų prototipas buvo jau žinomas senovės graikų, maždaug 250 metų prieš Kristaus gimimą. Tie "vargonai" buvo vadinami HIDRAULOMA. Į juos orą pūsti buvo naudojama vandens jėga, panašiai kaip vandeninio malūno girnoms sukti.

Vargonų pagrindą sudaro daugiau ar mažiau medinių ir metalinių vamzdžių, vieno ar daugiau manualų (klevitūrų), pedalų (kojomis groti manualas) suspaušto oro dėžių arba dauplių junginys.

Yra ir elektrinių vargonų, kuriems vamzdžiai nėra reikalingi, Tokius vargonus apie 1937 metus buvo įsirengusi berods Šv. Antano bažnyčia Žaliakalnyje, Kaune.

Nelengva būtų surasti vargonus, kurie panašėtų vieni į kitus. Jie skiriasi savo dydžiu ir išviršine, architektūrine išvaizda. Dideliuose vargonuose randama iki keliasdešimties tūkstančių vamzdžių, nuo 0.5 colio iki 32 pėdų ilgio ir būna iki septynių manualų su daugybe registų ir jų kombinacijų. Registų pagalba yra išgaunama garso spalva ir jo stiprumas.

Didžiausi pasaulyje vargonai

pažeidimais besirūpinančiam asmeniui.

Veikalas išleistas 1,700 egzempliorių tiražu. Iš šio skaičiaus 1,150 egzempliorių leidėju nurodo JAV LB Krašto valdybą. Likę tiražo egzemplioriai išleisti su D. Britanijos Lietuvių Sąjungos ir Australijos bei Kanados LB kraštų valdybų etiketėmis.

Veikalą planuojant paskleisti keturiuose pagrindiniuose angliškai kalbančiuose kraštuose, skirtingai etiketės naudojamos išgavimui didesnės dėmesio iš gyvenamo krašto politinių institucijų. Per eilę metų įsitikinta, kad Anglijos parlamento narys kur kas didesni dėmesį skirs leidiniui išleistam D. Britanijos Lietuvių Sąjungos, o ne, pavyzdžiui, JAV Lietuvių Bendruomenės.

Veikalo paruošimą įgalino Lietuvių Fondo suteikta parama. Veikalo išleidimą finansavo

Vasario 16-sios proga per LB visuomenės skirtos aukos. Dr. R. Mažeikaitė ruošdama veikalą talcos sulaukė iš LIC darbuotojos Gintės Damušytės, JAV LB pareigūno Alg. Gečio, Gailės Stone, prof. Vyt. Skuodžio ir Kanadoje jaunųjų veikėjų suorganizuoto "Infotinklo".

Tik mažas procentas leidinio yra skiriamas platinimui. Leidiniu nemokamai aprūpinama JAV Helsinkio komisija, JAV Kongresas, didžiųjų universitetų bibliotekos, žmogaus teisių institucijos, kai kurie kitataučiai žurnalai, JAV LB Krašto valdyba 300 egzempliorių minimo veikalą padovanojo Lietuvos Diplomatinėi tarnybai. 50 egz. Lietuvių Informacijos Centro įstaigoms ir t.t.

Džiaugiamės dr. R. Mažeikaitės vertingu įnašu supažindinant laisvąjį pasaulį su okupanto juodais darbais. Viliamės, kad ji šioje srityje talkins ir ateityje.

Agė.

Apreiškimo parapijos bažnyčia ir buvusios mokyklos pastatas, Brooklyne, N.Y. Nuotr. kun. A. Račkauskas

maldos namuose yra Military Academy, West Point, N.Y. Tuose vargonuose yra 18,000 vamzdžių. Gi didžiausi vargonai ne maldos namuose yra įruošti Convention Hall, Atlantic City, NJ. Jie turi net 33,112 vamzdžių.

Įdomu pastebėti, kad kaip rašo išsivijoje išleistas liuksusinis latvių leidinys "LATVIJA", jog didžiausi Pabaltijėje vargonai yra Rygos katedroje, kuri kaip ir mūsiškė Vilniuje, yra paversta į muziejų. Tie vargonai turi 6883 vamzdžius, nuo 4 cm iki 10 metrų ilgio.

Vargonais grojimas yra skirtingas nuo kitų klevitūrinių instrumentų. Vargonais grojantis muzikas, tuo pačiu metu su viena ranka gali groti vienu manualu, o su kita - kitu, o taip pat ir kojomis su pedaliniais (kojiniais) manualu. Jis turi labai gerai žinoti techninę vargonų sudėtį: registrus jų garso spalvas ir įvairias kombinacijas galimybes.

Paskutiniu laiku statomuose

vargonuose yra įvedama kompiuterinė sistema. Jos pagalba, koncertuojantis vargonininkas net visą koncerto programą gali užsiprogramuoti. Tuomet koncerto metu jam atpuola reikalas rūpintis registracija, koncentruojantis tik į grojamąjį kūrinį.

Vargonai, kaip ir kiekvienas muzikos instrumentas, reikalingi nuolatinei priežiūrai. Jiems neigiamas įtakos daro ne vienoda temperatūra ir kasdieninis jų naudojimas (ypač bažnyčiose).

Šiuo metu pagrindinis vargonų remontas yra atliekamas Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, NY. Paskutiniu metu jie buvo pradėję gerokai "šlubuoti". Buvo susirūpinta jų remontu. Kaip apgalvestavome, kada š.m. Verų sekmadienį, šios parapijos bažnytinio choro ruošto religinio koncerto metu neišgirdome numatyto vargonų virtuozo muz. Jono Žuko dalinio vargonų rečitalio. Tas kaip tik ir įvyko dėl blogo vargonų stovio.

Šių vargonų pataisymas

SU JUODAIS KASPINAIS ROCHESTERY

Rochesterio Jaunimo Sąjunga suruošė rugpjūčio 23 Juodojo Kaspino dienos demonstraciją Charles Carroll Plazoje, prie Genesee upės, pačiame miesto centre. Dalyvavo paltiečiai, ukrainiečiai ir lenkai.

Ukrainiečių kunigas, tėvas Ivan Kaszack, atidarė demonstraciją dvilyktą valandą su maldos ir ukrainietis prof. Eugene Lylak trumpai paaiškino demonstracijos prasmę. Prof. Lylak sakė, kad visi Sovietų okupuoti kraštai nori žinoti teisybę apie Stalino nusikaltimus. Vietinė televizijos stotis perdavė tiesiai pasikalbėjimą su prof. Lylak per 12-tos valandos žinias.

Monroe County Legislator Richard Dollinger buvo pagrindinis kalbėtojas. Nepaprastai svarbu atsiminti šią Nacių-Sovietų

sutartį, kalbėjo Dollinger, - reikia pripažinti, kad sovietai buvo Nacių sąjungininkai ir nebuvo pabaltiečių išvadotojai. Dollinger padėjo visiems dalyviams už solidarumą ir minėjo, kad ateityje nešiosime baltus kaspinius, nes Sovietų imperija subyrės.

Dvi vietinės televizijos stotys rodė demonstraciją per 6 valandas žinias, Democrat & Chronicle dienraštis aprašė, ir dvi radijo stotys turėjo pasikalbėjimą su Pauliumi Klimu, Rochesterio Jaunimo Sąjungos pirmininku.

Didelė padėka visiem Rochesterio Jaunimo Sąjungos nariams ir ypač Dainiui Vidmantui už jo nepaprastą pasiaukojimą organizuoti šią demonstraciją.

P. R. K.

BAIGĖ AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ

Havajų universitetą baigė Vija Audronė Marija Sehgal ir įsigijo daktaro laipsnį iš epidemiologijos.

Vija yra dukterė Aldonos Vasaitytės Sehgal ir rašytojo, mokslininko Kazio Almeno. Už materialinę paramą, už moralinį nuolatinių skatinimų ji yra dėkinga savo patėviui dr. Bolraj Sehgal.

Ji gimė Chicagoje, augo Lemonte: lietuviškoje atmosferoje. Skaityti ir rašyti lietuviškai išmoko anksčiau nei angliškai. Tai buvo p. Abromaitienės rūšyje su kitais vaikais tuo metu, kai Lemonto lituanistinė mokykla buvo mažytė. Čia baigė 8 skyrius. Buvo aktyvi skautė ir sekmadieniais važiuodavo Chicagon į skautiškas sueigas.

Tėvams persikėlus į Palo Alto, Calif., tuojau prisijungė prie "Vakarų vaikų" tautinių šokių grupės, vadovaujamos Danutės Janutienės. Čia ji ne tik pati šoko, bet ir kitus verbavo, ypač artėjant tautinių šokių šventėm, Ji taip pat 8 savaites studijavo lituanistiką Vilniaus universitete, 1978 metų Lietuva ir Vilnius jai paliko didelį įspūdį.

Nuo vaikystės dienų svajojo būti gydytoja. Baigė Californijos universitetą bakalauro laipsniu, studijavo zoologiją ir psichologiją. Magistro laipsnį gavo Michigano universiteto viešosios sveikatos mokykloje. Dabar įstoja į Miami, Fla. universitetą, kur gaus medicinos daktaro laipsnį.

Dr. Vija Sehgal graduacijos metu Havajų universitete.

Nuo mažens Vija yra daug keliavusi po Europą ir po Indiją. 1982 metų vasarą ji praleido indėnų rezervuare White River, Arizonoje. Pusantrų metų dirbo su kūdikiais Papau, New Guinea, gyvendama labai primityviose sąlygose su vietiniais papuasais. Tad jai ir kilo noras, įsigijus daktaro laipsnį, tokioje vietoje įsteigti sveikatos centrą ir jame dirbti.

Kai mes, žiūrėdami televiziją, dažnai pagalvojame, kad reikia vargšam padėti ir nieko nedarome, štai atsirado asmuo, kuris ruošiasi konkrečiai padėti vargščiam artimui. Ilgiausių metų Vijai. Genė Vasaitienė

LEMONTAS ATSIŠVEIKINO SU VASARA

Rugsėjo 18, sekmadienį, Chicagos priemiestyje Lemonte įvyko tos apylinkės lietuvių sueiga, lyg ir atsisveikinimas su vasara. Dienos programa buvo pradėta mišiomis gražioje, meniškoje bažnyčioje, kuri anksčiau priklausė seminarijai ir kurios nuosavybę seneniai perėmė lietuviai.

Pasigėrėtina buvo pirmą kartą ten atsilankiusiam stebėti tuos porą šimtų suvažiavusių maldininkų, taip aktyviai dalyvaujančių tos dienos iškilmėse ir visur atiduodant tinkamą pagarbą lietuvių kalba. Bažnyčioje kiekviena maldelė ir giesmė, evangelija užsitęs ilgesnį laiką ir kainuos 32,00 dolerių.

Ateinančiais metais ši parapija rengiasi švęsti savo 75 metų sukaktį. Reikia manyti, kad tuo metu vėl galėsime girdėti šiuos vargonus pilname jų skambėjimo grožyje.

p. palys

ir pamokslas, ir visi pranešimai buvo tik lietuviškai.

Žavėtinai buvo vaizdas antroje mišių dalyje, kai tėvai atvedė ar atnešė apie 25 priešmokyklinio amžiaus vaikus ir susodino prie kabo altoriaus ant grindų. Ten jie sėdėjo kol mišių celebrant, kun. L. Zaremba, SJ, kiekvieną jų atskirai pasveikino.

Po mišių publika išsiskirstė būreliais prie sode sustatytų stalių ir vaišinos šeimininkų paruoštais užkandžiais. Pasiikalbėjimuose dažnai prisiminta dabar einantieji pasitarimai su bažnytinės diecezijos vadovybe dėl oficialaus šios lietuvių misijos statuso. Jei su diecezija bus sėkmingai susitarta, tuomet lietuviams teks sudaryti galutinius planus ir, žinoma, sutelkti nemažai lėšų. Tikimasi, kad lietuvių vieningumas ir pasiryžimas įstengs nugalėti ir pačius sunkiausius kliūtis. B. J.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION. Table with columns for publication title, frequency, circulation data, and ownership details. Includes fields for title, frequency, circulation, and ownership information.

RUDENS BALIUS KULTŪROS ŽIDINYJE

New Yorko ateitininkai rugsėjo 24, šeštadienį, Kultūros Židinyje surengė rudens balių. Tai buvo vienas iš gražiausių ir geriausiai suorganizuotų renginių.

Salė buvo rūpestingai ir skoningai papuošta. Ant meškėrės nematomų siūlių buvo sukabintos žvaigždės, įvairių formų balti debesėliai ir jaunas lenktas mėnulis. Ant sienų buvo pakabinta didelis dekoratyvus rudens vainikas, aplinkui įvairių spalvų lapai ir kitoki rudens papuošimai.

Ant kiekvieno stalo buvo didelės puokštės gėlių, kurių viduryje degė žvakelė. Stalai sudėti atokiau nuo scenos, kad liktų daugiau vietos šokti.

Valgiams stalai buvo sustatyti prie scenos. Tikriausiai tai buvo pirmas kartas, kai ant stalų buvo sudėta tiek daug įvairaus, gardžiai pagaminto maisto. Visi indai buvo apšildomi. Visokausių mėšų, padažų, žuvų, daržovių. Tuo buvo pademonstruota, kad maistas galima pagaminti gerai, skoningai ir puikiai jį patiekti. Buvo galima valgyti kiek kas norėjo, bent kelis kartus grįžti prie švediško stalo.

Visiems susėdus už stalų, sendraugių pirmininkas Juozas Rygelis pasveikino susirinkusius ir pakviestė Tėv. Leonardą Andriekų, OFM, sukalbėti maldą. Jis paskaitė poetišką ir spalvingą invokaciją.

Po to visi sujudo iš savo vietų. Kiekvienas turėjo maistą pats pasiimti ir pats atsinešti. Bet tai nesudrumstė geros vakaro nuotaikos.

Aktorės programa

Vakarienei einant į galą, buvo šio vakaro programa, kurią atliko jauna aktorė Rasa Liškauskaitė-Allan Kazlas. Pradžioje ji atliko du pantamimikos numerius. Pirmas vaizdavo, kaip moteris, likusi namuose, džiauna išskalbtais baltiniais, antras — kaip ji lygina su karštu lygintuvu. Į abu vaizdelius buvo įpinta muzikos.

Tada ji nuėjo persirengti, o scenoje pasirodė Tadas Klimas, gana sumaniai ir su humoru papasakojo, kas yra ruduo, kaip jį pasitinkame.

Į sceną grįžusi aktorė, dabar atliko Maironio baladę "Čičinskas". Buvo padėti du choro laiptukai — paukštinių. Ant jų aktorė užlipdavo ir nulipdavo. Kiekvieną baladės frazę palydėjo vaidyba, taip ryškindama baladės turinį. Įvedė ir ilgesnes pauzas kur jai reikėjo, kartais ir baladės žodžius sukeitė, pakartojo.

Gale salės buvo pražektoriaus, kuris ją apšvietė ir taip sudarė kitoką efektą, nei kad būtų apšviesta scenos šviesa. Aktorė gražiai įspūdingai perdavė baladę. Ji kalba gražia lietuvių kalba, tarimas šiltas ir jaukus. Reikia tik džiaugtis, kad ji atėjo į lietuvišką sceną. Tikime, kad tai čia tik pradžia. Ji dar studijuoja režizūrą ir tikisi

CONNECTICUTE ATGAIVINTA LITUANISTINĖ MOKYKLA

Po kelių metų pertraukos, New Britaino Šv. Andriejaus parapijos patalpose spalio 8 darbą vėl pradeda liuanistinė mokykla. Keletą metų, išskyrus šen bei ten kiek veikusių privačia iniciatyva organizuotus lietuvių kalbos kursus, visoje CT valstijoje liuanistinės mokyklos nebuvo. Dabartinė LB CT apygardos valdyba, po ilgokai užtrukusių pastangų, suieškojo mokytojus, būrelį jaunimo (13) ir su maloniu New Britaino parapijos klebono

ateinančių metų pavasarį pabaigti.

Po programos prasidėjo šokiai. Grojo brolių Kezių orkestras. Jie jau įsipilietino kaip geras pramoginis orkestras. Su trim sūnumis akordeonu grojo ir jų tėvas Romas Kezys.

Orkestro muzika pritaikyta visiems ir jaunimui, ir vyres-

ŠILUVOS ŠVENTĖ PUTNAME

Pamaldumas į Mariją Šiluvos prasideda jau nuo 1608 metų, kada Marija su Kūdikieliu rankose pasirodė piemenėliams, ganantiems gyvulius. Ji buvo liūdna ir gailiai verkė, nes prieš 80 metų, toje vietoje, kur dabar yra ganomi gyvuliai, kaip Ji pati pasakė, buvo garbinamas Jos mylimas sūnus. Toje vietoje buvo pastatyta bažnyčia Šv. Mergelės Marijos Gimimo vard.

Po to Marijos pasirodymo, vieno šimtamečio senelio tvirtinimu, buvo prisiminta, kad čia tikrai yra buvusi katalikų bažnyčia, kuri vėliau buvo protestantų išplėsta ir sunaikinta. Seneliui nurodant, buvo atrasta, žemėje užkasta geležinė skrynja, su tos buvusios bažnyčios dokumentais, stebuklingu Marijos paveikslu ir bažnytiniais drabužiais.

Radus visus reikalingus nuosavybės dokumentus, 1612 m. kan. J. Kazakevičius iškėlė protestantams teisme bylą už žemės ir bažnyčios užgrobimą, kuri 1622 m. buvo išspręsta Vyriausio Vilniaus Tribunolo katalikų naudai. Taip pat buvo priteista 13,000 auksinių sumokėti katalikams už padarytus nuostolius. Už tuos gautus pinigus, buvo pašatytą maža medinė bažnyčia, paskelbtas Šv. Marijos apsišėkimas ant akmens ir atradimas geležinės skrynios užkastos žemėje.

Rastas stebuklingas Marijos paveikslas buvo pakabintas didžiamame bažnyčios altoriuje. Visa tai patraukė į Šiluvos Marijos šventovę daugybę žmonių taip, kad 1629 m. per Šv. Marijos gimimo šventę 11,000 katalikų priėmė Šv. Sakramentą.

Pirmajai bažnyčiai sudegus, buvo pastatyta antra 1651 metais. O dabartinė bažnyčia buvo pastatyta 1760 m.

Taip pat apsišėkimu vietoje 1912 m. buvo pastatyta maža koplytėlė, kuri vėliau buvo perstatyta, gražiai išbaigta ir pašventinta 1924 rugsėjo 8.

Metų bėgyje, vis plačiau sklindant Marijos stebuklų garsui ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, popiežius Pijus VI pripažino Šiluvos Marijos paveikslą esant stebuklingu, todėl leido jį apvainikuoti bei suteikė visuotinius atlaidus rugsėjo 8 d., Marijos gimimo dieną, ir leido juos švęsti visą oktavą. Tai buvo 1775 rugpjūčio 15.

Nuo to laiko ir prasidėjo garsieji Šiluvos atlidai Lietuvoje. Jie buvo švenčiami su didelėmis iškilmėmis, dalyvaujant mišioms žmonių iš visų Lietuvos kampelių. Tas gražus paprotys

niesiems. Jaunimo buvo nemažai, ir buvo tikrai gražu. Žiūrėti, kaip jie šoko polkas, — tiesiog skriste skrido per salę.

Baliaus rengimo darbuose bene daugiausia reikiškesi jaunimas. Baliaus buvo gerai suorganizuotas, ir liks visiems kaip gražus prisiminimas. Publikos buvo apie 200. Jie tikrai apsidžiaugė, kad tokiu renginiu pradėtas naujas šių metų sezonas. (p.j.)

yra tęsiamas tenai ir dabar. Nors šiuo metu, žmonės yra baudžiami, gądinami, grasinami ir trukdomi, kad tik nevyktų ir nedalyvautų Marijos garbei rengiamuose atlaiduose, tačiau žmonių nuo jų pasiryžimų niekas negali atitraukti ir sulaukyti.

Taip pat Šiluvos Marijos šventės yra ruošiamos ir švenčiamos ir lietuvių išeivių, išsimėčiusių po visą pasaulį. Ši šventė, su visu iškilingumu, buvo švenčiama ir N.M. Prasišėjimo seselių vienuolyne Putname. Jos, kaip Marijos dukros, stengėsi savo Dangiškajai Motinai suruošti kuo gražiausią šventę, norėdamos tuo parodyti savo meilę Marijai ir pareikšti padėką už Jos nuolatinę globą.

Šiomet Marijos šventė įvyko rugsėjo 11. Pasitaikė gražus, saulėtas sekmadienis. Nuo pat ankstyvo ryto, pradėjo rinktis Marijos mylėtojai ir garbintojai. Pati šventė prasidėjo vaizdavo ir rodymui paruošė dr. Č. Masaitis. Jo dėka matėme gražius Šiluvos vaizdus. Pasijutome, lyg ir mes patys būtume tenai ir po daugelio nebuvimo metų vėl lankytume gražiąją Šiluvos bažnyčią ir taip mums visiems atmintiną Marijos apsišėkimą koplyčią su akmeniu ant kurio pasirodė Marija.

Po vaizdavo parodymo prasidėjo iškilingos mišios. seselių koplyčia buvo pilnutėlė suvažiuosiu žmonių. Mišias aukojo Tėvas J. Bacevičius, OFM, su 6 kunigais. Jis pasakė pamokslą, kuris buvo turiningas, aktualus ir labai nuoširdus.

Pasibaigus mišioms, pietūs vyko palaiminto arkivysk. Jurgio Matulaičio salėje. Apie 160 dalyvių susėdo prie gėlėmis papuoštų stalų bendriems pietums. Po pietų vėl grįžome į koplyčią, kur Tėvas J. Bacevičius kalbėjo apie Mariją: Jos reikšmė mums ir Jos galią pas Dievą nuolat užtariant mus. Pasibaigus konferencijai buvo iškilinga procesija, kuri prasidėjo lauke prie Šiluvos Marijos stovylos. Procesijai ir rožančiui vadovavo kunigai, kuriuos sekė seselės ir daug žmonių. Buvo nešamos vėliavos ir tarp rožančiaus paslapčių giedamos Marijos garbei giesmės. Bekalbant rožinį buvo dar sustota prie 3 Marijos stovyklų kelyje ir

Rasa Razgaitienė, Americans for Due Process koordinatore, Hot Springs, Arkansas, Tautos šventės minėjime rugsėjo 11 skaitė pagrindinę paskaitą. Minėjimą rengė Hot Springs Lietuvių Bendruomenė. Iš k. Salomėja Jankauskienė, buvusi newyorkietė, R. Razgaitienės krikšto motina, Rasa Razgaitienė ir LB apylinkės pirm. Ingaunis.

NY Liet. Jaunimo Sąjungos susirinkime. Kairėje kalba dr. Jolita Gudaitytė, buvusi pirmininkė, dešinėje — dr. Danutė Saldaitytė, pirmininkavusi susirinkimui.

NEW YORKO JAUNIMO SĄJUNGOS PIRMAS RUDENS SUSIRINKIMAS

New Yorko Jaunimo Sąjungos pirmasis rudens susirinkimas įvyko rugsėjo 16, penktadienį, Kultūros Židinyje. Dalyvavo 25 nariai. Susirinkimą pradėjo laikinai pirmininkė Astra Bilerienė, toliau susirinkimui pirmininkauti pakvietė dr. Danutę Saldaitytę.

Dr. Jolita Gudaitytė, buvusi pirmininkė, apžvelgė praėjusių dvejų metų veiklą. Buvusi išdėtininkė Indrė Biskytė pranešė apie išdostovį ir pasidžiaugė faktu, kad New Yorko Liet. Jaunimo Sąjunga per dvejus metus aukomis pašelpė eilę lietuviškų organizacijų. Advokatas Tadas Klimas trumpai pasakė Liet. Jaunimo Sąjungos istoriją ir organizacijos struktūrą, jos organizacinius sanatykius su Lietuvių Bendruomenė.

buvo vėl sugrįžta prie Šiluvos Marijos, kur buvo sukalbėta specialios dienos pritaikytos maldos ir sugiedota giesmė į Šiluvos Mariją.

Pasibaigus procesijai. Sukalbėjus maldas už Lietuvą ir jos kankinius, šventė buvo baigta. Tačiau, esant tokiam gražiam orui, žmonės nesiskirstė, bet vaikščiojo, kalbėjosi, dalinosi įspūdžiais ir nenorėjo taip greit palikti šią Marijos šventovę ir jos aplinką, kur taip nuoširdžiai visi buvo seselių priimti ir išlydėti.

Petronėlė Totoraitienė

PIRMOJI KREDITO KOOPERATYVŲ KONFERENCIJA

Lietuvių kradito kooperatyvų sąjūdis Šiaurės Amerikoje su ketvirčiu bilijono dolerių aktyvo jau tapo stipri finansinė institucija.

Šio kontinento lietuvių kredito unijų pradininkai, Kanados lietuviai jau turi keturis kooperatyvus: Paramos ir Prisišėjimo parapijos kooperatyvus Toronte, Talką Hamiltone ir Litą Montrealyje. JAV-se veikia: Californijos lietuvių kredito kooperatyvas Santa Monicoje, Lietuvių kradito kooperatyvas Los Ange-

Lietuvių Informacijos Centro vedėja Gintė Damušytė aptarė naujausius įvykius Lietuvoje. Jai talkino Dainius Glinskis, papasakodamas apie persitvarkymo sąjūdžio gimimą. Šį sąjūdį pradėjo jaunimas, kuris veikia filosofijos ir dailininkų klubuose. Vilius Sruoginis papasakojo savo pergyvenimus iš Vilniaus, kaip ten streikavo Lietuvos Laisvės Lygos žmonės Gediminio aikštėje.

Pabaigoje Ritonė Ivaškaitė supažindino su senosios valdybos ir aktyviųjų narių padėtimi, vadovavo diskusijoms apie sezono planus ir pabrėžė reikimą, kad reikia pasiskirstyti pareigomis.

Tuo tikslu šaukiamas kitas Jaunimo Sąjungos susirinkimas. Jis bus spalio 7 Kultūros Židinyje. Pradžią 7:30 v.v. Jaunimas ir prijauciantieji kviečiami atsilankyti.

Tadas Klimas

— Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos metinis susirinkimas ir pramijos įteikimas įvyks spalio 23 Clevelande.

— Australijos lietuvių dainininkų "Svajonių aidai" koncertas Chicago Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvyks spalio 23.

— "Nauji vardai — nauji balsai II" koncertas įvyks lapkričio 20 Chicago Jaunimo Centre. Rengia "Margutis".

les, Kasa New Yorke su skyriais Chicagoje, Cicero, Hickory Hills, Detroit, St. Petersburg Beach ir Waterbury, Taupa Bostone ir Taupa Clevelande. Taupos kooperatyvai, nors ir pasivadindę tuo pačiu vardu, yra savarankiškos institucijos.

Jau prieš kiek laiko buvo puoselėjama mintis sukviesti lietuvių kooperatyvų direktorių ir vedėjų konferenciją, kur galėtų būti aptarti ne tik glaudesnio bendradarbiavimo, finansinio stiprinimo bei bendrai naujų idėjų pasidalinimo klausimai, bet ir pasisakyti dėl lietuviškos veiklos ir jos rėmiamo jaunimo įtraukimo į šį kooperatyvinį judėjimą ir kitomis aktualijomis.

Iniciatyvos ėmėsi Vytautas Staškus, Clevelando Taupos kooperatyvo iniciatorius ir direktorius. Clevelando Taupa yra jauniausias lietuvių kooperatyvų šeimos narys Amerikoje, bet jo aktyvai jau pasiekė šešis milijonus, įsigyja nuosavi namai ir narių skaičius vis auga.

Pirmoji šios rūšies konferencija kviečiama Clevelande, spalio 28 - 29 dienomis, penktadienį ir šeštadienį. Be oficialiųjų darbo posėdžių numatoma ir susipažinimo vakaronė su kvietimais svečiais. Kredito kooperatyvams jau išsiuntinėti pakvietai.

V. Rocūnas

Iš visur

— Jonas Glemža, Lietuvos respublikos ir lietuvių išeivių žymus veikėjas, "Labdaros" draugijos steigėjas ir ilgametis pirmininkas, mirė V. Vokietijoje rugsėjo 13. Velionis buvo gimęs 1887 sausio 20. Palaidotas spalio 7 Hüttenfeldo kapinėse. Nulūdime liko žmona Zina ir anūkė Asta su Rūtele ir Ričardu.

— "Varpo" šimtmečio minėjimas įvyks spalio 9, sekmadienį Toronto Lietuvių Namuose. Paskaitą skaitys dabartinis "Varpo" redaktorius A. Kučys. Meninę programą atliks solistai R. Strimaitis, V. Verikaitis, pianistė L. Paulauskaitė-Kanovičienė ir kiti.

— Lietuvos Kankinių parapijos, Mississauga, Ont., prie Toronto, metinė šventė įvyko rugsėjo 25. Parapija minėjo savo gyvavimo 60 metų ir Anapilyje 10 metų sukaktis. Dalyvavo vysk. P. Baltakis, kuris suteikė Sutvirtinimo Sakramentą. Po pamaldų vyko iškilinga vakarienė su menine programa.

— Sesuo. Margarita ir sesuo Loretta iš Toronto atvyko į Lemont, Ill., ir apsigyveno pranciškiečių vienuolyne. Jos Lemonto lituanistinėje mokykloje dėstys istoriją ir religiją, taip pat padės lietuvių misijai steigiant Andreas buvusioje seminarijoje.

— LB Hartfordo apylinkė rengia metinį rudens balių spalio 15, šeštadienį, 7 val. vak. Ukrainiečių namų salėje, 961 Wetherfield Ave., Hartforde. Programą atliks estradinė dainininkė Violeta Rakauskaitė-Štromienė. Auka 10 dol., studentams iki 18 m. — 5 dol. bilietus ir stalus galima užsisakyti pas Regina Stanikaitę 203 563 - 4266 arba Zina Dreslūtę 203 236 - 3501.

— Vyt. Abraitis, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos garbės narys, kalbės spalio 23, sekmadienį, 3 val. popiet Chicago Lietuvių Tautiniuose Namuose rengiamame visuomenės supažindinime su neseniai išspaudos išėjusia knyga "Lietuviai tautininkai — komunistų kankiniai". Akademią ruošia ALT sąjunga.

— Vinco Krėvės literatūrinė premija už 1986 ir 1987 metus bus įteikta šį rudenį, greičiausiai apie lapkričio 5 Montrealyje. Premijos mecenatas yra Kanados Lietuvių Fondas. Vertinimo komisija: dr. Henrikas Nagys, Arūnas Staškevičius, dr. Ilona Maziliauskienė, dr. Jūratė Tanner ir Andrius Valevičius.

— Elektroninio Importo Bendrovė ieško lietuvių, kuris dirbtų arba turėtų bent kokį kontaktą elektroninių gaminių srityje. Perkame elektroninių gaminių prekes ir norime surasti tos srities agentą. — Australian Aviation Electronics, 752 Hamilton St., Melbourne 3187, Australia. Telef. 03592-6344. Telex: 03592-3012.

— Nauji Darbininko skaitytojai: F. Evanauskas, New Brunswick, N.J., I. Muliolis, Mayfield Hts., Ohio, Austėja, New York City. Sveikinamieji naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol.

VERTINGOS MENIŠKOS KNYGOS

Monografija apie dail. Adalbertą Staneiką Lithuanian Artist and Diplomat. Apie jo gyvenimą rašo Feliksas Andriūnas, artimai dailininką pažinęs, cituojami lietuvių diplomatų atsiliepimai, jo kūrybą aptaria Paulius Jurkus. Įdėta 23 spalvotos reprodukcijos ir daug nespaltvotų reprodukcijų, įvairių paveikslų ir piešinių. Albumas turi 156 puslapius įrištus į kietus viršelius, išleistas gražiai ir skoningai. Kaina — 30 dol.

Rainer Maria Rilke — Sakmė apie Korneto Kristoforo Rilkes meilę ir mirtį. Vertė Henrikas Nagys iliustravo Telesforas Valius. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. autorius yra žymus vokiečių poetas, lietuvių kalbą išvertė irgi žymus poetas Henrikas Nagys. Iliustravo irgi žymus lietuvių grafikas Telesforas Valius. Dalis iliustracijų yra medžio raiziniai. Kaina — 12 dol.

Dail. Povilo Puzino monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos ištiesai lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

Darbininko administracijoje dar gaunama anglų kalba šie leidiniai: — A Radiance in the Gulag, 6 dol. — N. Sadūnaitės. Lithuanians in America by A. Skučas, 8 dol.; Samogitia by Ch. T. Pichel, 8 dol.; The Baltic Nations by B. J. Kaslas, 12 dol.; The USSR-Germany Aggression Against Lithuania by B. J. Kaslas, 15 dol.; When the Soviets

Came... by R. Raid, 12 dol.; Lithuania Minor by M. Brakas, 10 dol.; Dr. Alexander Carolus Curtius, 4 dol. Persiuntimui pridėdama po 1.50 dol. už knygą. Šios bei kitos knygos, plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BRIDGES — žurnalas lietuviškomis temomis anglų kalba. Metinė prenumerata 10 dol. Administracijos adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

IDOMŪS LEIDINIAI

L. Andriekaus, Atmink mane, Rūpintojėli, poezija, 8 dol.

L. Andriekaus, Balsai iš anapus, premijuota poezija, 8 dol.

A. Kerulio, J. Prunskio ir M. Valiukėno, Lietuviai tautininkai komunistų kankiniai, 7 dol.

J. Keliučio, Dangus nusidažo raudonai, 12 dol.

K. Girniaus, Partizanų kovos Lietuvoje, 10 dol.

A. Rubšio, Islamas, religija, kultūra, 5 dol.

M. Blyno, Lietuvos senovės palikimas, 5 dol.

V. Nemunėlio, Mažųjų dienų, 8 dol.

J. Gintaro, Žodžiai nuo Nemuno, eilės iš Lietuvos, 8 dol.

K. Grigaitytės, Marių vėjui skambant, poezija 4 dol.

M. Vities, Neparašyti laišukai, eilės iš Lietuvos 3 dol.

A. Rūtos, Daigynas, romanas. 12 dol.

J. Gliaudos — Atolas — Koraly sala, romanas. 11 dol.

N. Sadūnaitės KGB akiratyje, 5 dol.

Alės Rūtos — Žvaigždė viršum girios, romanas, 5 dol.

A. Gailiūšio, Savanorio duktė, romanas. 9 dol.

A. Gailiūšio, Visai atsitinka, novelės, 4 dol.

J. Gliaudos, Kovo ketvirtoji, apybraiža apie šv. Kazimierą. 4 dol.

J. Kaributo — Kelionė aplink pasaulį, 4 dol.

Alės Rūtos, Margu rašto keliu. 10 dol.

Z. Raulinčio, Kelias į sostą. 10 dol.

Z. Raulinčio, Grobio ir naikinimo žygis. 9 dol.

A. Budreckio, DLK Algirdas. 16 dol.

J. Audėno, Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai. 15 dol.

J. Miškio, Lietuva ir Vilnius pavergėjų sukuriuose. 5.50 dol.

V. Sruogienės, Lietuvos steigiamasis seimas. 5 dol.

Č. Grincevičiaus, Vidudienio varpai. 4 dol.

P. Jurkaus, Juodvarniai, pasaka-poema. 5 dol.

K. Almėno, Sauja skatiku, romanas. 10 dol.

K. Almėno, Lietingos dienos Palangoje, romanas. 10 dol.

J. Vaišnio, Praktinė Lietuvių kalbos vartoseną. 9 dol.

J. Rūtenio, Vaivos Juosta, eilės ir dialogai. 6 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko administracija labai prašo skaitytojų, kurie dar neapsimokėjo prenumeratos už 1988 metus, atsųsti kiek galima greičiau privalomą mokestį. Pagal pašto reikalavimus turime sustabdyti laikraščio siuntimą į skolą. Visi, neapsimokėję prenumeratos, yra atvirakai paraginti atsilyginti. Laukiame atsiliepiant be kito raginimo. Kortelių siuntinėjimas raginant net keletą kartų reikalauja laiko ir išlaidų. Už greitą atsiliepiamą nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Bent vieną lietuvišką knygą perskaityk kas mėnesį!

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dėdamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užplildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.**

Prašau-pratęsti prenumeratą 1988 metam.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Sluoclu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

BALTIC TOURS

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktiniu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — \$1,349
Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — \$1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

Baltic Tour patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagai pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreipkitės:

BALTIC TOURS
SUITE 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
617 965 - 8080

LITHUANIAN SASHES. Tai didžiulis albumas, išleistas Lietuvių Tautodailės Instituto Toronte. Pirmoje dalyje daugybė įvairiaspalvių juostų nuotraukų, o antroje dalyje — gaminio techninės instrukcijos. 316 psl. Veikalą paruošė Anastazija ir Antanas Tamošaičiai. Įrišta į ištaikingus viršelius. Geriausia dovana svarbiomis progomis. Kaina su persiuntimu tik 50 dol. Gaunama: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slunta gavęs, bankas tuojau attraukia sumą į sąskaitą. Pridėdama ir už jį ir procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

MAIN OFFICE
488 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPOHSET CIRCLE OFFICE
749 Grafton Blvd.
9:30 AM to 3:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 9:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenų leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

SVARBŪS KOMPLEKTAI

Juozo Brazaičio Raštai. Redagavo A. Skrupskelienė ir Č. Grincevičius. 6 tomai įrišti į kietus viršelius. Kiekvienas tomas kainuoja po 16 dol., persiuntimui pridėdama po 2 dol. už tomą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Bronius Kviklys — "Lietuvos bažnyčios". Stambiuose atskiruose tomuose Telšių, Panevėžio, Kaišėdorių vyskupijos, Kauno, Vilniaus arkivyskupijų I ir II tomai. Kiekvieno gausiai iliustruoto ir įrišto tomo kaina 23 dol. Persiuntimui pridėdama po 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

G.T. INTERNATIONAL Dėkoja visiems klientams prisidėjusiems prie sėkmingo 1988 metų kelionių į Lietuvą sezono.

G.T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti išskvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

JEI NORITE PAMATYTI PASAULĮ, KREIPKITĖS Į G.T.!

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. International padeda sutvarkyti išskvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

DĖMESIO VISIEM: KASOJE yra žymiai pakelti santaupų sertifikatų nuošimčiai! Pasitelraukite ir perveskite sertifikatus iš kitų bankų į lietuvišką KASĄ.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

NEW YORKE

Čiurlionio ansambliokanklių sekstetas, vadovaujamas muzikės Onos Mikulskienės, atvyksta į New Yorką ir spalio 16, sekmadienį, koncertuos Kultūros Židinyje. Tuo metu bus paminėta lietuvių katalikių moterų organizuotos veiklos 80 metų sukaktis. Minėjimą ir koncertą rengia Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos valdyba ir N.Y. Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija. Po visos minėjimo programos ir koncerto bus vaišės, pabendravimas ir loterija.

Laisvės Žiburio radijo valandos rudens koncertas bus lapkričio 5, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Programą atliks vyrų kvartetą iš Los Angeles, Calif. Lietuvių Atletų Klubas spalio 15, šeštadienį, rengia išvyką į Atlantic City. Kelionė asmeniui 15 dol. Pelnas skiriamas sportininkų išvykai į Australiją paremti. Norintieji vykti prašomi skambinti V. Kulpai 718 846 - 1056. Išvykstama 8:15 val. ryto nuo Columbia Banko, kampas Woodhaven Blvd. ir Jamaica Avenue.

SVEČIAI IŠ OK. LIETUVOS KULTŪROS ŽIDINYJE

Rugsėjo 27, antradienis, buvo tikrai istorinė diena, nes trys svečiai iš okupuotos Lietuvos lankėsi Kultūros Židinyje ir čia kalbėjo. skaitė savo eilėraščius, atsakinėjo į publikos klausimus. Tie svečiai buvo: poetas Sigitas Gėda, prof. Česlovas Kudaba ir dramos aktorius Regimantas Adomaitis. Jie daug kur svečiavosi ir kalbėjo žmonėms apie persitvarkymo sąlydį Lietuvoje.

o žmonės sutraukė nauji įvykiai ir tų įvykių dalyviai, atvykę čia į Ameriką. Tą literatūros vakaronę ir pokalbį su svečiais rengė New Yorko Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba. Apie ką buvo kalbėta ir kaip kalbėta, parašysime kitą kartą. Sigitas Gėda dar pasiliko Amerikoje porai savaitių. Dalyvavo Branduolio vakaronėje Aušros Vartų parapijoje ir paskui dar keliavo į Bostoną, Washingtoną. G. prof. Č. Kudaba ir aktorius R. Adomaitis išvyko rugsėjo 30.

A. A. MARIJONUI PUKELIUI
 mirus, dukrą Danutę Laukienę ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame.
 Kristina ir Rimas,
 Leonilda ir Juozas
 Giedraičiai

Buv. Pienocentro Pirmininkui JONUI GLEMŽAI
 mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Ziną, anūkę Astą su Rūtele ir Ričardėliu. Ir mes visi junglamės tame liūdesyje.
 Elena ir Kazys Šestokas su sūnumis Viktoru ir Ramučiu ir jų šeimomis.

A. A. ANDRIEJUI BRUŽĖNUI
 mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Magdalena ir sūnus Joną, Leonardą ir Liną su jų šeimomis.
 Kazimieras ir Kastytis Jankūnai

A. A. ZINAI DAI DAUGVILIENEI
 mirus, dukrą Ireną ir visą šeimą giliai užjaučia ir kartu liūdi.
 D. ir L. Siemaškos
 Gražina ir Saulius

A. A. JUOZUI SABALIAUSKUI
 mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo žmonai Jonel, sūnui Jonui su šeima ir kitiems vaikams, jų šeimoms ir giminėms.
 Valė ir Jonas Zubavičiai
 Liucija ir Vladas Adomavičiai
 Marija Balčiūnienė
 Onutė ir Vytautas Baltučiai

Brolių Kezių orkestras šį sezoną turi gana aktyvią programą. Rugsėjo 17 jie grojo Debby Didžbalytės—Vyto Pileikos vestuvėse Jamesburg, N. J. Rugsėjo 24 — ateitininkų baliuje Kultūros Židinyje, Brooklyn. Spalio 1 — Lietuvių Klubo baliuje Providence, R. I. Spalio 8 — Ginos Vebeliūnaitės ir Stephen Diao vestuvėse, Lattingtown, N. Y. Spalio 15 — jaunimo baliuje Bostone. Spalio 16 — Rimo Bitėno ir Dalios Kavaliūnaitės vestuvėse Stratford, Ct. Lapkričio 5 — Laisvės Žiburio radijo baliuje. Lapkričio 26 — "Vytiš" sporto klubo baliuje Toronto, Kanadoje.

Lietuvos kariuomenės šventė bus paminėta lapkričio 20. bus pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, paskaitą skaitys dr. K. Eringis iš Chicago, dainuos solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealio. Minėjimą rengia New Yorko ramovėnai. **Apreiškimo parapijos vargonai** už dviejų savaitių bus pagrindinai atremontuoti. Remonto išlaidoms padengti renkamos specialios aukos. Kol remonto darbai vyksta, choras sekmadieniais gieda apačioje, dešimtosios navos gale, prie durų, ten yra padėti ir maži elektriniai vargonėliai, kuriais groja vargonininkas Viktoras Ralys.

Dail. Česlovas ir Veronika Janušai a. a. Antano Kairio atminimui Kultūros Židiniui paaukojo 40 dol. Kultūros Židinio administracija už auką dėkoja.

Liucija Kurkulienė iš Rochester, N.Y., užsisakiusi naujaušiu leidinių ir apmokėdama Darbininko prenumeratą, spaudai stiprinti dar pridėjo 25 dol. Geradariui nuoširdžiai dėkojame.

Jeif norite greit parduoti ar pirkti nuosavybę investavimui, atostogoms ar nuolatiniam apsigyvenimui Lake Worth, Palm Beach, Juno Beach ar Jupiter Tequesta, Fla., apylinkėse, skambinkite Era Realtrust Properties Inc., Algis Petrulis. Tel. 407-622-5000 arba vakarais 407-747-5946.

Lietuviškas vėliavas galima įsigyti už labai prieinamą kainą. Galime padaryti įvairaus dydžio, greitu laiku ir didesnį skaičių: The Flag Center, Flags for all occasions. John A. Ambrose, 854 Beeswood Dr., Landsdale, Pa. 19446. Tel. 215 855 - 7788.

PRALEISKITE ŠVENTES LIETUVOJE
 Praleiskite Kalėdų šventes ir sutikite Naujus Metus Lietuvoje. Organizuojama grupė, kuri išvyksta gruodžio 21 ir grįžta sausio 3. Kaina 1575 dol. Kalėdas galėsite praleisti pas savo gimines, kur jie bebūtų, o Naujus Metus sutikti Lietuvos viešbutyje Vilniuje. Suinteresuoti prašom kreiptis į Vito Gerulaičio vadovaujamą kelionių agentūrą, telefonas 718 847 - 5522, adresas: 94 - 10 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

NORWOOD, MASS.
 Lietuvos vyčių istorija
 Klebonas kun. V. Valkavičius, dirbęs 6 metus, parašė Lietuvos vyčių istoriją — Lithuanian Fraternalism, 75 Years of U. S. Knights of Lithuania". Knyga turi 322 puslapius. Lietuvišką knygos santrauką paruošė Algirdas Budreckis. Kietais viršeliais — 35 dol., minkštais — 20 dol. gaunama Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Abiejų knygų viršelius nupiešė parapietis Julius Špakevičius, dailininkas grafikas.
Ekumeninės vestuvės
 Rugsėjo 4 Šv. Jurgio parapijos fundatorių salėje įvyko indų Brahmino luomo vestuvės ir vestuvių puota. Pamaldos tęsėsi 3 val. Daugiausia jie kalbėjo sanskrito kalba. Buvo pakviestas

Laisvės Varpo koncerto programos dalyviai. Iš k. solistas Benediktas Povilavičius, solistė Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė ir pianista dr. Saulius Cibas.

Inž. Edmundo Cibo laidotuvės

Rugsėjo 10 miręs inž. Edmundas Cibas buvo palaidotas rugsėjo 13 seselių kapinėse Putnam, CT. Buvo pašarvotas J. Caspero laidojimo namuose. Atsisveikinime su velioniu rašytojas Stasys Santvarkas apibūdino jo nueitą kelią, visuomeninį ir kultūrinę veiklą, atsiveikinimo kalbas pasakė ALIAS Bostono skyriaus vardu pirmininkė Rėda Veitaitė, LB Bostono apylinkės vardu Stasys Goštautas, SLA vardu Aleksandras Chaplikas, So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos vardu Algis Skabeikis, ALTO Bostono skyriaus vardu Gintaras Čepas, Tautinės Sąjungos Bostono skyrdiaus vardu pirmininkas Juozas Rentelis, atstovavęs taip pat Tautinės Sąjungos centro valdybai, Vilties draugijai ir Dirvos redakcijai.

Vietoj gėlių lankytojai suaukoko: Religinei Šalpai 700 dol., Lietuvių Fondui 510, Tautos Fondui 500 dol. Iš viso — 1,710.

Tautos šventės minėjimas
 Tautos šventės minėjimas surengtas rugsėjo 10 So. Bostono Liet. Piliečių draugijos trečio aukšto salėse. Rengė LB apylinkės valdyba. Paskaitą skaitė Viktoras Nakas, Lietuvių Informacijos Centro direktorius Washington. Jis kalbėjo gražia lie-

8-TOSIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ
 Vaizdajuostė apie 8-tąją tautinių šokių šventę bus greitai laiku padaryta. Ši vaizdajuostė bus vienos valandos ir 45 minučių ilgumo, kuri kainuos 50 dolerių ir plus persiuntimo išlaidos. Bus galima gauti dviejų rūšių: BETA ir VHS. Norį įsigyti šią 8-tosios tautinių šokių šventės vaizdajuostę, prašomi siųsti užsakymus, pažymint rūšį šiuo adresu: Šventės Video — c/o J. Pleinys, 84 Balsam Ave., S., Hamilton, Ont L8M 3B3 Canada.

Šiuo metu prašoma siųsti tik vaizdajuosčių užsakymus. Gavus užsakymą bus pranešta kiek kainuos su persiuntimu. Pasiuntus pinigus, bus pasiūsta vaizdajuostė. Siųskite kuo greičiau užsakymus. Jeigu kas neaišku, prašoma skambinti J. Pleiniui telefonu 1 - 416 549 - 5372 ir bus suteiktos visos informacijos. — J. P.

NAUJAUSIA KNYGA
 Jau išėjo iš spaudos Petro Klimo "Dienoraštis", apimęs 1915 - 1919 metus. Redagavo Ž. Mikšys. Leidinys turi daugiau kaip 450 psl., įrištą į kietus viršelius. Kaina 20 dol.

Taip pat dar gaunama Petro Klimo knyga "Iš mano atsiminimų". Su kietais viršeliais 12 dol. Persiuntimui už kiekvieną knygą pridėdama po 1.50 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pokalbis per radiją
 Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas kun. V. Valkavičius "Opus" radijo programoje kalbės apie tautiškumą ir lietuvius. Programa bus girdima spalio 2 ir 9 — WRKO 6.80 AM bangomis 5:05 val. ryto. Ši radijo stotis yra viena iš stipriausių radijo stočių Bostone. Programa "Opus" pasiekia per 250,000 klausytojų.

Kun. V. Valkavičius rugsėjo 29 švenčia savo kunigystės 35 metų sukaktį.
 A. K. V.

tuvių kalba, įtikinajčiai ir patraukliai, įdomiai išskėlė dabartinių įvykių Lietuvoje prasmę, pasiektus laimėjimus ir artimiausius uždavinius ir ką mes galime jiems padėti.

Po jo kalbos ir po atsakymo į įvairius klausimus, parodyta vaizdajuostė iš liepos 9 demonstracijų Vingio parke Vilniuje ir rugpjūčio 23 demonstracijos Bostone.

Gaila, kad žmonių atsilankė mažokai, ypač pasigesta jauni-

SLA 43-oji kuopa
 Didžiausia SLA kuopa Bostone yra 43-ji kuopa. Ligšioliniam jos finansų sekretoriui Algiiui Šmidtui dėl ligos pasitraukus, jo pareigos pavestos Astai Karosienei. Ji priima ir tvarko kuopos narių mokesčius Taupoje, 368 W. Broadway, So. Bostone, telef. 269 - 1450.

Ignalina televizijoje
 Televizijos 27-tame kanale vietos lenkai turi suorganizavę savo programą, kuri kas kelintą šeštadienį rodoma nuo 8 iki 9 v.r. Rugsėjo 17 toje programoje buvo kalbama ir apie Ignalinos atominės elektros jėgainę okupuotoje Lietuvoje, Tuo reikalu angliškai kalbėjo Dalia Ščiukaišė, nurodydama tos jėgainės grėsmę, lietuvių reikalavimą ją sustabdyti.

Dailės paroda
 Evos Vanagaitytės-Janukienės iš Dorchesterio dailės darbų paroda vyksta nuo spalio 11 iki spalio 23 Public Library patalpose Cambridge. Paroda lankoma bibliotekos darbo dienomis.

LB apygardos suvažiavimas
 Rugsėjo 25 So. Bostono Liet. piliečių draugijos patalpose įvyko LB Bostono apygardos suvažiavimas. Išklausa veiklos apskaitą, aptarta ateities veikla, išrinkta nauja valdyba. Iki šiol pirmininku buvo Česlovas Mickūnas. Jam pasitraukus, nauju pirmininku išrinktas Ignas Budrys. Kiti valdybos nariai liko tie patys: Augė Rastoniene, Aldona Kairienė, Česlovas Mickūnas ir Jonas Vasys. Palikta teisė jiems pasiskirstyti pareigoms.

Prie LB Bostono apygardos priklauso: Bostono, Brocktono, Worcesterio, Cape Code ir Providence, R. I., apylinkės, taip pat ir Kennebunkporto senūnija.

Laisvės Varpo koncertas
 Laisvės Varpo rudens koncertas buvo rugsėjo 25 So. Bostono Liet. Piliečių draugijos didžiojoje salėje, kuri buvo pilnutėlė. Programą atliko solistė Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė iš Chicago ir vietiniai — solistas Benediktas Povilavičius ir pianistas dr. Saulius Cibas. Visi trys menininkai buvo labai šiltai sutikti.

Koncerte dalyvavo gana daug svečių iš okupuotos Lietuvos, atvykusių su giminii aplankyti.

DARBININKAS

Redakcija... (718) 827-1352
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Kultūros Židiny šį savaitgalį: spalio 8 ir 9, šeštadienį ir sekmadienį, dail. Juozo Bagdono akvarelių paroda mažojoje salėje; sekmadienį didžiojoje salėje — Australijos jaunimo kvarteto "Svajonių aidai" koncertas.

Dr. Algirdas Statkevičius, Lietuvos Laisvės Lygos atstovas, neseniai emigravęs į Ameriką, rugsėjo 30 lankėsi Darbininko redakcijoje. Jį palydėjo Gintė Damušytė, Lietuvos Informacijos Centro direktorė.

Dail. Juozo Bagdono akvarelių paroda rengiama Kultūros Židinio mažojoje salėje spalio 8 ir 9 dienomis. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas. Šeštadienį parodą galima lankyti nuo 12 val. iki 9 v.v., sekmadienį nuo 12 val. iki 5 val. Parodos atidarymas bus šeštadienį 7 v.v. Parodai dailininkas rūpestingai atrinko savo akvareles, jas tvarkingai įrėmimo. bus išstatyta apie 40 akvarelių ir keletas kolažų. Visi kviečiami į parodą atsilankyti ir susipažinti su dailininko meno pasauliu.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, yra išvykęs į Europą. Spalio 1-7 bus Romoje, dalyvaus Liet. Kat. Mokslo Akademijos suvažiavime ir arkivysk. Audriaus Bačkio konsekracijos iškilmėse. Spalio 7-26 lankys Vokietijos lietuvius, Vasario 16 gimnaziją ir aptars sielovados reikalus su lietuviams kunigais ir Vokietijos vyskupu. Į New Yorką grįžta spalio 26. Spalio 29 - 31 lankys Racine, Wisc. lietuvius.

A. Maceikos vardo biblioteka Kultūros Židinyje šį šeštadienį bus atidaryta nuo 10 val. iki 12 val.

Juozo Audėno metinės mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioje spalio 10 d. 7 val. ryto. Pažįstami ir draugai prašomi velionį prisiminti savo maldose.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centro įstaigai reikalingas tarnautojas ar tarnautoja. Skambinti 212 563 - 2210.

Tautodailės paroda bus spalio 29 - 30 Kultūros Židinyje. Ją rengia Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorko skyrius. Parodoje dalyvauja Saulė Šatienė iš Providence, R. I., ir išstatys savo sukurtas lėles. Ji tų lėlių yra sukūrusi ištaisus ciklus, kurie ir bus parodoje pavaizduoti.

"Svajonių aidai" — tuo vardu pasivadinęs kvartetas iš Melbourno keliauja per Pietų ir Šiaurės Ameriką ir Europą. Spalio 9 šis jaunimo kvartetas koncertuoja Kultūros Židinyje. Koncerto pradžia 2 val. popiet. Rengia jaunimo kongresui remti komitetas, kuriam vadovauja Roma Kezys. Taip pat prieš koncertą bus galima gauti kugelio ir cepelino pietus, kuriuos gamina Eugenija Kezienė.

New Yorko žinių dar yra 5 ir 7 puslapiuose.

Dirbanti moteris ieško moters, kuri norėtų kartu gyventi. Sąlygos geros. Kreiptis vakarais tel. 215 245 - 5491.

HOUSE FOR SALE

Richmond Hill North, near Holy Child church, 1 family detached home, 4 bedrooms, 1 1/2 baths, 37 x 100 corner lot. Private drive and garage. Top location. Owner asking \$239,000.00. Telephone: 718 441 - 3334.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos Valdyba ir N.Y. Liet. Katalikų Moterų Kultūros Draugija

visus maloniai kviečia atsilankyti į š.m. spalio 16 d., sekmadienį, rengiamą Lietuvių katalikų moterų organizuotos velklos

80 Metų Sukakties Minėjimą ir Koncertą

Kultūros Židinio didžiojoje salėje Brooklyne, N.Y.

11 val. iškilmingos mišios Apreiškimo parapiljos
būžnyčioje
3 val. popiet Akademinė ir koncertinė dalis

Programą atliks —

Čiurlionio Ansamblio

Kanklininkų Sekstetas

vadovaujamas muzikės ONOS MIKULSKIENĖS

Loterija, vaišės, pabendravimas.

Auka — 8 dol., moksleiviams — 5 dol.

KASOJE žymiai pakilę taupymo procentai rimtai verčia apsispręsti ar laikyti pinigus svietimuose bankuose, ar lietuviškoje KASOJE. Šiuo metu 6 mėnesių sertifikatai iki 10,000 dolerių duoda 7.5%, 12 mėn. 7.65%, 24 mėn. 7.80%. Daugiau negu 10,000 dol. sertifikatai 6 mėn. termino duoda 8.00%, 12 mėn. 8.125%, 24 mėn. 8.25%. KASOJE taip pat lengvomis sąlygomis gaunamos nekilojamo turto ir kitų rūšių paskolos.

KASOS metinis suvažiavimas Floridoje šiemet įvyks lapkričio 11 ir 12 dienomis Marco Island kurorte. Dalyvaus Kasos direktoriai ir skyrių tarnautojai, o taip pat yra kviečiami ir visi, kas tik nori už nebrangią kainą praleisti porą rudens dienų ar visą savaitę šiltoje ir saulėtoje Floridoje. Viešbučiams kambarius užsisakyti pas V. Alksnį, 718 441 - 2811, o kelionės bilietus "Vytis" kelionių agentūroje, 718 - 769 - 3300.

Suomijos ambasadorius Jungtinėse Tautose Klaus Thornudd kalbės Batuno seminare spalio 11, antradienį, 7 val. vak. Estų namuose, 243 East 34 St., New York, N.Y. Jo tema: "Helsinkio sutartis ir Suomijos pastangos ją įgyvendinti". Įėjimo auka 10 dol., pensininkams ir studentams — 5 dol. Batunas kviečia visus.

Saulės Šatienės sukurtos lėlės — Kaimo muzikantai. Jos lėlių paroda bus spalio 29 - 30 Kultūros Židinyje. Rengia Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorko skyrius.

KASOS Kredito Unija ieško tarnautojų Pageidaujamas bankinio darbo arba buhalterijos (accounting) srities patyrimas. Rašyti arba skambinti KASOS vyr. reikalų vedėjui Gintui Žemaitaičiui KASOS reklamoje nurodytu adresu ir telefonu.

PAMINKLŲ STATYMAS IR KAPŲ PRIEŽIŪRA

Daug kapų įvairiose Lietuvos vietose yra neatpažinti, apleisti ir reikalingi priežiūros. Vilniuje yra įsisteigusi įstaiga, kuri rūpinasi atpažinimu, paminklų pastatymu, priežiūra ir puošimu.

Norintieji gauti daugiau informacijų, rašykite jos įgaliotiniui Vytiui Gerulaičiui, 94 - 10 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. tel. 718 847 - 5522.

REIKALINGAS TARNAUTOJAS

Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai bei Lietuvos Informacijos Centriui prie Kultūros Židinio Brooklyne skubiai reikalingas vienas tarnautojas arba tarnautoja, pilnu etatu ir antras, arba antra, nepilnu etatu. Reikia mokėti lietuvių bei anglų kalbas, rašyti mašinėle ir vairuoti. Darbas įdomus, svarbus, atlyginimas geras. Skambinti dieną ar vakarą 718 647 - 2434.

HIRING! Federal government jobs in your area and overseas. Many immediate openings without waiting list or test. \$15,000 to \$68,000. Phone call refundable. 602 838 - 8885. Ext. 6057.

NEW YORKO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA KARTU SU LATVIŲ IR ESTŲ JAUNIMO ORGANIZACIJOM KVIEČIA Į PABALTIEČIŲ

RUDENS BALIŲ "BALTIC-WEEN"

SPALIO 29, ŠEŠTADIENI,
UKRAINIEČIŲ LAISVĖS FRONTO NAMUOSE
136 2nd Ave., MANHATTAN, N.Y

Groja latvių liaudžiai nusipelnęs orkestras
S K A N D A L A S iš Toronto

Bilietus bus galima gauti prie įėjimo — 15 dol.
Kas bus su "halloween" kostiumu, tam 13 dol.

Informacijos reikalais skambinti: ASTRAI BILERIENEI - 718 847 - 8735, ar LAURAI ŠATINSKAITEI - 516 364-8783

Dailininko Juozo Bagdono PARODA

Akvarelės, Kolažai

spalio 8-9 dienomis Kultūros Židinio
mažojoje salėje

PARODA LANKOMA: šeštadienį nuo 12 val. iki 9 v.v.
sekmadienį nuo 12 v. iki 5 v.v.

ATIDARYMAS: šeštadienį 7 v.v.
Po atidarymo — kavutė

Įeinant aukojama Paroda bus filmuojama

Rengia ir visus atsilankyti maloniai kviečia

LIET. MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS
NEW YORKO KLUBAS

SVAJONIŲ AIDAI

KVARTETAS IŠ AUSTRALIJOS

KONCERTUOJA NEW YORKE SPALIO 9, SEKMADIENI,
KULTŪROS ŽIDINYJE

361 HIGHLAND BLVD.,
BROOKLYN, NEW YORK

PRADŽIA 2 V. POPIET

ĮEJIMO AUKA — 10 DOL.

KUGELIO IR CEPELINŲ PIETŪS NUO 12 VAL. IKI 2 VAL. GAMINA
EUGENIJA KEZIENĖ

RENGIA JAUNIMO KONGRESUI
REMTI KOMITETAS

SPALIO 23 D., SEKMADIENI, 2:00 VAL. PO. PIETŲ
ROBERTS THEATRE, W. HARTFORDE
(TROUT BROOK RD., PRIE BOULEVARD, 43 EXIT IŠ 84 GREITKELIO)

STATOMA

ANTANO ŠKĖMOS

DRAMA

(Anglų kalba)

PABUDIMAS

LINDA E. PAKRI REŽISŪRA

...P a b ū d i m a s iškelia blogio
mizeriją. Tai detali NKVD tardytojo, re-
zistencijos vado ir jo žmonos paskutinių
gyvenimo valandų studija sunkiausiais
Stalino Teroro laikais...
(The Villager)

...Esmėje, Škema nagrinėja kaip žmonės
elgiasi neįsivaizduojamai baisiose
situacijose tuo istorijos momentu kai Rytų
Europa atsikračiui vieno trono pateko
kitam.

(Steven Hart)

...Sceniškas ir dėmesį sukaustantis, kaip
ir Pakri režisūra. Pririša žiūrovo dėmesį
kiekvieną minutę.

(Theater Review)

Bilietai \$15 (\$10 jaunimui ir studentams) iš anksto gaunami pas platintojus,
Hartforde pas Z. DRESLIŪTĘ (236 - 5501), Waterburyje "Spaudoje" (756 - 5173)
ir pas kitus LB ir ELLA įgaliotus. Vaidinimo dieną teatro kasoje.

RENGIA CT PABALTIEČIŲ SANTARVĖ E L L A